

ABONAMENTUL

Pe un an . 28 Cor.
Pe un jum. . 14 «
Pe o lună . 2-40 «

Nr. de Duminică
pe un an . 5 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca 26.
INSERTIUNILE
se primesc la adresa
redacției.
Mănușile publice și Loc da-
schis costă fiecare zic 20 K.
Manuscripte nu se în-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 23

Ca să nu ajungă în mâni valahe.

De Vasile Goldiș.

Încă în anul trecut un jurnalist ungar din Budapesta, cu numele Habár Mihály, a scris o cârtică despre pretenziile furtive și hojii ale guvernului Wekerle-Kossuth.

În cârtica aceasta se spun lucrurile cele mai grozave despre domniile miniștrilor Că Kossuth Ferencz a făcut fratelui său Kossuth Lajos din Italia un câștig de 1 milion și jumătate, bine înțeles în paguba țării noastre. Că Wekerle a dat sute de mii unui neam al său din visteria statului. Că tot Wekerle a cumpărat din banii țării cu 730 mii de coroane moșia lui Makray László din comitatul Hunedorii, care moșie nu era vrednică mai mult, decât vre-o 230 mii coroane. Și multe de acestea.

Guvernul Wekerle i-a făcut lui Habár Mihály proces și tribunalul din Budapesta este chemat să le facă dreptate foștilor miniștri.

Până acum tribunalul a debătut învinuirile ce i s'au adus fostului ministru președinte, Wekerle Sándor, șvab de naștere.

În decursul acestui proces, fostul ministru președinte a făcut unele declarații de colosală importanță pentru popoarele nemăgiare ale acestei țări.

Când a fost vorba că guvernul Wekerle

a cumpărat moșia contesei Vander Osten din Poieni (comitatul Căraș-Severin) cu prețul de 4 și 1/2 milioane de coroane, o moșie care nu plătește mai mult de vre-o 100 mii coroane, fostul ministru președinte, bărbatul de încredere al Majesității Sale, șvabul renegat, a declarat cu o francheță izbitoare, că da, a făcut multe cumpărături în comitatul Căraș-Severin și în comitatul Hunedorii, deoarece în aceste comitate dânsul a inițiat o politică de naționalitate în stil mare.

Oare ce a înțeles Wekerle supt politica de naționalitate în stil mare? Ni-o spune tot dânsul în acelaș proces.

A venit la rînd afacerea cu moșia din comitatul Hunedorii a lui Makray László. Boierul Makray László adevărat ajunsese pînă de datorii și tribunalele din Hunedoara, Deva și Ilia-Murășului au fost silit să scoată la licitație moșia boierului. Pământurile au fost cumpărate cu 232.000 coroane de un individ din Budapesta, care voia să le parceleze locuitorilor din preajma moșiei, cari — din întâmplare — sînt toți români.

Cineva a intervenit atunci la ministrul Wekerle și acum ce se întâmplă? Înainte de toate ministrul nimicește licitația, apoi plătește datoriile lui Makray László în suma de 300 mii de cor. și în urmă cumpără aceeaș moșie a lui Makray din mână liberă cu 730 mii de coroane.

În apărarea sa față de acuzele acestea ale jurnalistului Habár Mihály, fostul mini-

stru-președinte, Alexandru Wekerle a zis că da, guvernul a cumpărat moșia lui Makray László din Hunedoara, deoarece altfel acelea pământuri ar fi ajuns în mâni valahe.

Cuvintele acestea trebuie să le fixăm. Sînt absolut cu sângele rece. Cum vedeți, șirele mele de față nu sînt aprinse de focul națiunii, al durerii ori al însuflețirii. Stau rece, căci nu sînt surprins. Eu știam de mult lucrul acesta și acum am satisfacția că pentru convingerea mea, am prins cea mai clasică dovadă din gura unui ministru-președinte al țării-ungurești.

Auziți, români? Pentru țara-ungurească, pentru țara noastră, căci care să fie țara noastră, dacă nu este aceasta, în care trăim, pe care o apărăm cu sângele nostru, pe care o ținem cu banii noștri, — pentru țara-ungurească este primejdie dacă vre-o moșie »ajunge în mâni valahe«.

Fostul cap al guvernului Majesității Sale declară înaintea tribunalului, că a trebuit să cumpere moșia unui boier, cu preț de cinci ori mai mare, căci altfel aceia moșie ajungea în mâni valahe.

Și acum cinci ani groful Andrássy, unul dintre miniștrii lui Wekerle, declamă în parlamentul ungar, că dânsul și întreg guvernul iubește poporul român, numai pe »agitatori«, adică pe noi, conducătorii poporului românesc, voiește să ne nimicească.

Moșia boierului Makray din Hunedoara însă nu am voit să o cumpărăm noi, agi-

Povestea holdelor.

De Virgil Caraiivan.

Într-o dimineață am eșit afară la câmp. Soarele abia răsărise. M'am dus departe pe un drum de țară, până acolo unde nu se mai aude sgo-motul orașului, unde câmpia liniștită se desfășoară așa de frumoasă înaintea mea, cu holdele și dăbrăvile încântătoare. Acolo se arată natura în toată măreția ei, senină, curată, străină de decorul artificial al vremilor noastre de imitații searbade, în care sufletul omului se ofilește, îmbrăcat în halna convenționalismului modern.

Nu știu de ce, dar alergam ca un copil prin iarba plină de rouă, întindeam voios brațele înainte, par'că volam să cuprind ceva ce nu vedeam, așa fi voit să îmbrățșez întreaga câmpie, atât de dragă îmi era în clipa aceea. De multe ori ridicam așa capul și trăgeam în piept cu sete aerul răcoros și proaspăt al dimineții; apoi de odată cădeam pe gânduri și ascultam nemșcat, cu atenție, șoaptele tainice ce veneau aduse de freacăntul lanurilor, par'că doream să înțeleg limba misterioasă a șoaptelei; alte ori mă uitam cu ochii pierduți în zarea depărtată, urmărind câte o pasăre în zbor, ce se pierdea, călătoare, neobosită, tăind văzduhul cu aripioarele ei grăbite.

Ce frumoase sînt câmpiile noastre și cum strălucesc de înviorare și sănătate!

Soarele se urcă pe cer, volos, ca un împărat victorios, împrăștînd raze aprinse, calde, moleșitoare, care dau o strălucire deosebită holdelor aurii, lanurile de grâu se întind la infinit cît

poți cuprinde cu ochii. Spicele bogate se leagănă încetșor, se lovesc unele de altele, se îmbrățșează; apoi în depărtare par una, o mare galbenă fără sfârșit, care se frământă, face valuri, e cuprinsă de neliniște.

Stau la umbra unui ulm singuratec, stau și privesc recolta îmbelșugată. Mă uit neclintit peste întinderea nemărginită a câmpurilor tăcute, și deodată colo, departe în mijlocul lanului, apare din frământarea valurilor ce cuprind viața omească, apare o fecioară voloasă, nespuse de mândră, cu o cunună de spice galbene în părul ei de aur, cu ochii albaștri, duioși, blânzi, din cari se revarsă o nesfârșită bunătate. Ea poartă în mână un mănunchi de spice alese, pieptul ei împodobit cu un buchet de flori de câmp saltă ușor sub răsufierea aprinsă, corpul ei în forme pline se înmăldie în mers, ca și lanurile prin care trece triumfal.

E Speranța, domnița câmpurilor și a fericirii omenești și din toate părțile lumii, de pe toate plaiurile privesc la dânsa ochi lacomi, rugători, plini de lacrimi și de suferințe, în cari sînt zugrăvite amarurile vieții pămîntești. Nimic nu este mai întăritor pentru inima omenească, ca balzamu bînefacător al speranței!

Ea merge leagănându-și corpul în salturi ușoare, gingașe, prin lanurile bogate, dispore sub ele și răsare în altă parte mult mai frumoasă, mai plină de farmec, gonind urtutul și grijile ce stăpînesc lumea.

Ca o zeiță a timpurilor antice, suride măreț, stăpînit, rece, apoi apleacă bărbia pe sânul ei bogat și pășește mândru înainte, împrăștînd raze

aducătoare de noroc și bucurie, din ochii ei dumnezeiești. O Speranță dulce! Câți nu te preamăresc în clipa asta, câți n'au aruncat la picioarele tale tot ce au agonisit, toată munca, tot cu ce l-a hărăzit soarta!

Și cu suflete înfrigate de nesiguranța zilei de mâine, așteaptă să se desfășoare rostul vremii, să-și vadă visurile luând ființă. Auzi tu un murmur duos de glasuri? Sînt glasurile ce te cheamă în rugăciunile lor, se închină ție, domniță aleasă a câmpurilor. Alții privesc cu nădejde în frumoșii tăi ochi albaștri, cu cari mîngîi durerile lumii, se uită spre cerul senin, așteptînd bucuria viitoare, care va aduce lumină în sufletele lor întunecate de griji multe.

Coboară-ți în jos, ochii tăi fermecători și binecuvîntează holdele întinse, păzește-le de ruina ce amenință să se întindă, ca un lînțoliu de moarte asupra lor, copilă aleasă a lui Dumnezeu.

Tu treci însă nepăsătoare, te rotești gîngurînd ca o porumbiță prin lanurile bogate, părul tău ca aurul se înfrățeste cu spicele învoalte, și pe urmă te pierzi încetșor, fără grijă, lăsînd în urma ta o dungă aurie de lumină, zeiță, ce presari bucuria și voia cea bună în calea ta.

Dar iată că de odată la un semn pornit dela Dumnezeu cel a tot puternic, se face un întunec grozav pe pămîntul plin de lumină și fericire. Incepe furtuna; ea răscolește sufletul omenească, răscolește nourii, potopul se revarsă în valuri cumplite, smulge din rădăcină recolta bogată, distruge viața și grindina nemiloasă în-

tatorii, ci au voit să o cumpere țărani români. Acum fostul cap al guvernului și tovarășul grofului Andrassy a dovedit nu se poate mai limpede, cum iubește guvernul ungurasc pe poporul român.

Eram de față într'o ședință a camerei ungare, când un deputat ungur din părțile ardelenne, ales în mare parte de români, a arătat, că în unele părți ale Ardealului românii sporesc, se îmbogățesc și că astfel primejduiesc Statul-ungar. Și întreg parlamentul s'a arătat foarte îngrijorat de lucrul acesta, miniștrii dădeau din cap și arătau pe față consimțirea lor cu durerea deputatului pentru înaintarea românilor.

La alegeri guvernul cere voturile românilor și notarii le spun românilor să țină cu guvernul, căci numai guvernul voiește și le poate face bine, iar un fost ministru-președinte, adevăratul capul guvernului spune în fața lumii, că a trebuit să cumpere amar de scump o moșie, ca ea nu cumva să ajungă în mâinile țărănilor români. Așa iubește guvernul pe români.

Și voi, români nefericiți, cari v-ați vândut sufletul pentru banii lui Iuda, voi cei prostiți de făgăduielile notarășilor, ce veți zice acum? Și voi, suflete pierdute, cari pentru mandatul de deputat ați vândut neamul nostru românesc și v-ați făcut lingăii guvernului acestei nefericite țări, veți avea oare acum bărbăția să interpelați pe stăpânul vostru, groful Khuen-Hédervary, că oare el cum voiește să iubească pe poporul românesc și este ori ba gata să de-a moșia lui Makray László țărănilor români, cărora li-s'a convenit și cari au voit să o cumpere?

Să vă auzim glasul, ca să vă cunoaștem stăpânul. Iar dacă veți tăcea, veți mărturisi tăcând, că vai și stăpânul vostru tocmai așa iubește poporul românesc, cum l-a iubit groful cel negru și Wekerle, șvabul renegat.

Un triumf al Aromâni'or. Din Constantinopole se telegrafiază: În lipsa deputaților greci, Camera a votat restul proiectului care privește bisericile din Macedonia.

În urma cererii deputatului aromân, Dl Mișea, Camera a șters din proiect articolul 3 care spunea că cererile populațiilor afară de greci și bulgari cari ar fi refuzate de patriarhat sau exarhat, trebuie luate în considerație numai când sânt iscălite de toți locuitorii.

Conflictul greco român și jidanii din România. Conflictul cu Grecia a dat prilej presei cuser să își arate și ea patriotismul. Nimic mai interesant decât a vedea cum ziarlele ovreiești protestează în contra »bandiților greci«, cari au atacat vaporul »Impăratul Traian«. E o frazeologie, care ascunde atâta viclenie, atâta răutate de suflet și atât interes personal. »Noi evreii nu adunăm parale în țară, ca să ne întoarcem cu bogății în Grecia, dupăcum fac Grecii. Noi nu batjocurim drapelul țării, noi stămam țara și contribuim la apărarea ei. Acum vor înțelege stăpânitorii noștri că numai evreii sânt prietenii românilor«. Așa scriu gazetele ovreiești. Și — ce e mai mult — cer să se ia măsuri în contra tuturor grecilor din țară. Știți de ce? Partea cea mai mare a grecilor sânt negustori. Ne putem închipui cum ar jubila fiul lui Izrael, văzându-se singuri, fără concurența negustorilor greci, cu cari de altfel nu trăiesc în relații bune. Că ori fi având sau nu dreptate în ce privește represaliile față de greci, e altă chestie. Pe noi ne interesează spiritul de care sânt inspirate aceste articole. Cum iubesc ovreii pe români o știe o lume. Totuși spre a arăta felul cum gazetarii evrei li judecă pe oamenii politici, din mila cărora trăiesc, cred că trebuie relevată următoarea afirmare a unui gazetar evreu, afirmare pe care o publică într'o revistă politică din țară. Aceasta e mărturisirea sinceră a credinței gazetarului evreu. Și bărbații politici din România n'ar trebui s'o treacă cu vederea:

»Sânt aici bărbați politici cu cari, dacă vrei să trăiești bine, cel mai sigur mijloc este să le fi adversar. Când ești cu dânșii, sânt mișei. Când ești în contra lor sânt lași!«

Așa cugetă gazetarul evreu, care știe așa de bine să se gudură pe lângă cei mari, care știe așa de bine să stoarcă, supt diferite pretexte sume frumoase dela bărbații politici și de pe la ministerele din România. Dar, nu-i vorba, cine-i tolerează, merită să i aibă.

Scrisori din București.

Subiecte de vară. — Cine încearcă să rusifice pe basarabeni? — Modernismul la Iași. — Întrunirile dela Galați și Craiova. — Spirit nou în lumea oficială.

București, 14 Iunie.

După săptămânile ploioase, cari au trecut, cu ravagiile lor, cu nenorociri și inundații prin părțile de jos ale țării, au venit iarăși zilele cu soare cald, care aprinde văzduhul și înmoale asfaltul de pe bulevardele capitalei. Boerii încep să plece la băi. Mulți dintre tinerii cari dispun de puțin timp liber, se gândesc cum ar face să poată sta câteva timp la cursurile de vară dela Văleni.

Un semn al vremii: De astă-dată nici un ziar cu atitudine pronunțată în contra d-lui Iorga nu și a mai debitat anostele glume răutăcioase la adresa celor cari țin aceste cursuri. A fost o hotărâre fericită acela pe care a luat-o d. Iorga, de a invita pe profesorii, cari politicește aparțin diferitelor partide, să țină cursuri la Văleni. Și o fericită achiziție este acela a d-lui A. D. Xenopol, care, deși până mai deunăzi adversar declarat al școlii d-lui Iorga, s'a convins că singura cale care duce spre mântuire este școala acestui din urmă.

Au venit zilele călduroase. Campania politică e în repaos. Și deci e foarte natural ca lipsa de subiecte să bântue în redacțiile ziarelor politice. Ici colo câte o împunsătură, câte-o aluzie răutăcioasă la adresa adversarului, care, plictisit, de cele mai multe ori nici nu răspunde. Doar gazetele ovreiești *Programul*, *Egalitatea* și *Curierul Israelit* sânt în plină campanie. Discursul dela Focșani al dlui ministru Orleanu, care a afirmat că elementul românesc trebuie să cucerească industria și comerțul din țară, le dă și acum de vorbit.

Dacă partea politică lipsește din ziarlele bucureștene, în schimb vara este timpul când se lau în discuție chestiile culturale și literare. E o atmosferă așa de frumoasă și de prietore pentru minte și suflet. Acum se fac dările de seamă asupra cărților apărute în decursul anului. Acum izbucnesc luptele de principii și teorii. De prezent ce pasionează mai mult pe iubitorii de literatură este răspunsul, pe care-l va da d. Emil Gârleanu d-nei Izabela Sadoveanu, care într'un recent articol a încercat să reducă la zero activitatea literară a acestui scriitor. Acum se discută chestia activității extra-școlare a dascălilor, acum se fac propuneri în ce privește activitatea extra-bisericască a preoților. Și aceste chestii sânt menite a da subiecte »de vară« gazetariilor bucureștene.

Legenda Dedițelului.

Încă dela începutul lui Februarie, pe când zăpada prinde să și mai scadă din puteri și soarele primăvăratec prinde a rîde pe cerul de mătase albastru ca un om scăpat din grele chinuri, numai ce auzi țigancele strigând:

»Hai dedițel, dedițel! Dedițel albi! dedițel, cononiță!«

Și vezi mici mănunchiuri verzi, cu un bobocel alb, înfășurat între două trei frunzișoare.

Și astea par-că-ți înveșește inima, îți dă nădejde că nu mai e mult și zăpada care s'a așternut pe urma golicului toamnei, iarăși va lăsa câmpului puterea de-a se împodobi în verde și floare.

Și într'o zi de iarnă, pe când streș'nile picurau, — și soarele trecea prin grămezile de nori albi ca luntraș printre pustii ostroave aud pe ulița noastră strigând dedițel.

Mie îmi erau dragi mult florile astea, că ele îmi dădeau întipărirea unor copii născuți fără vreme și de care nu poți avea decât milă.

groapă în pământ ultimile rămășițe ale bucuriei omenești.

Atunci răsare peste câmpiile pustite, peste lanurile moarte, o altă stăpână, ce înfige adânc ghiarele sale crude în sufletul omenească. E Des-nădejdea, cu chipul ei hidos și uscat, chinul de neînștițe, cu ochii rățăclitori și bolnavi ca de friguri, cu pașii șovăitori, nesiguri. Ea poartă în sufletul ei negru toată nefericirea lumii supt halna ei cernită se ascunde bucuria neprihănită a celor ce-au visat alte vremuri.

Pământul sărăcit de podoabele-i firești nu mai surăde ca altădată, și nimic nu mai răsfăță viața aici, în făgășul cumpănelor dureri ce frământă mulțimea.

Se aud vaele înădușite, plângătoare, colo, de parte în fund, un murmur surd și guri ce blestemă amar, apoi inima omenească învinsă se pleacă supt povara nemiloasă a soartei, lovită greu de suferințele hotărâte în mod nemilos de către Cel-de-sus. Numai apele spumegânde, cu valurile lor turburi și adânci, duc bogăția și nădejdea trecătoare a omului, departe, pe alte țări murl, aruncându-le în prăpastia uitării.

Mă întorc spre oraș; sufletul meu e chinuit de grijă. Mă gândesc acasă la ai mei, la părinți, la rudele, la prieteni, la toată lumea de pe platurile acelea depărtate din Moldova mea cea frumoasă; și mi-se strânge inima de durere, mă înfioară gândul dezastrului.

Aștept veste de acasă, aștept un răspuns pe care nu îndrăznesc să-l cer; mi-l va spune desigur cineva și vorba ucigătoare care îmi va

sdrobi speranțele, se va înfige în inima mea ca o săgeată otrăvită.

Un dezastru al holdelor, ruina unui an e pentru mine încă o nădejde spulberată, viața mea independentă pierdută. Mă aruncă din nou în frământarea acestor lumi viclene, unde sufletul curat iubind peste orice adevărul și dreptatea, e înlăturat adeseori pentru dorințele deșarte și fascinatoare ale vieții plăcute, care e atât de prețuită în societatea noastră modernă.

Totuși, gândul, acest far luminos al omului, întărește resemnarea, și orele de restricte cari vin peste viața noastră ca un vârtej năvalnic, se duc pe pustii, rămânând în urma lor calmul și liniștea ce aduc sfaturi cuminți și folositoare.

Asemenea mării imense ale cărei valuri furioase și întărate acolo în mijlocul ei, se zbat într'o muncă cumplită, chinuite de furtuna fără odihnă, și din toată frământarea aceea din mijlocul mării, abia dacă ajung la țărm câteva valuri ușoare, dulci stăpânite, — tot astfel și sufletul omenească chinuit, luptându-se cu el însuși în pieptul omului, într'o sforțare supremă, într'o luptă grea, ascunsă, această luptă se arată în afară adeseori numai printr'o privire dureroasă, întunecată, altoroi zămbitoare și tristă, molcomă ca și suferința însăși.

Sânt clipe tragice de fiecare zi, prin care trece sufletul nostru și fiecare clipă își lasă urma neștersă, în amintirea zilelor trăite în lumea încunjurătoare ingrată, care de cele mai multeori nu știe să prețuiască avânturile nobile, nu vrea să înțeleagă și să aprecieze eternele frumuseți și adevăruri ce se ivesc așa de rar în această lume, vândută banului și intereselor meschine.

reșeni cari abia așteaptă apropierea zilelor de concediu.

Veștile sosite din Basarabia sânt foarte triste. Curentul de redeșteptare de acum câțiva ani a stagnat cu totul, grație activității anti românești a episcopului Ciciagof, care întreprinde o activitate goană în contra preoților moldoveni, cari primesc din România ziare și reviste. Acest Ciciagof, după cum s'a dovedit în timpul din urmă are pe conștiința sa o sumă de fapte veroase, pentru cari de mult trebuia să infunde pușcări, iar nu să stea în fruntea unei eparhii. Intre altele se afirmă că 'el și-ar fi otrăvit soția, spre a se putea scăpa de ea și a se călugări, având promisiuni că va fi curând înalțat la rangul de episcop, ceea ce s'a și întâmplat. Acum în urmă cea mai nouă ispravă a acestui demon îmbrăcat în haină preoțească este esoperarea izgonirii călugărilor români din Basarabia și confiscarea cărilor lor. Totdeauna el a cerut poliției să supravegheze asupra preoților români și să ia măsurile în contra tuturor acelor, despre cari se va dovedi că citesc cărți, reviste, sau ziare românești.

În chipul acesta Ciciagof crede că va putea rusifica în timpul cel mai scurt Basarabia românească, spre mărirea și înălțarea lui în fața pravoslavnicilor lui compatrioți.

Modernismul a început să câștige teren și în România. O societate pentru propagarea culturii moderniste în România s'a înființat la Iași de vre-o șase luni. Era și firesc să se înființeze alii această societate. Dar la Iași a fost renumitul cerc al *Junimei*, și la Iași scrie dl. Sanilievici, Steuerman-Rodion, iar acum în urmă a't vlăstar al neamului lui Izrail, Moscovici-Toma. Bietul jidan. Se pare a fi un om sincer căci și-a luat ca pseudonim numele celui necredincios dintre apostoli.

Societatea modernistă din Iași nu are nici statute, nici regulamente, ci membrii ei, literați fără de nume în mare parte, se adună în fiecare săptămână odată și în aplauzele unei admirații reciproce, își citesc lucrările menite ale face numele nemuritor. Acum această societate — despre care nimeni nu știe că există — anunță că pentru lunile de vară și-a suspendat ședințele. Se vede din cauza surmenajului intelectual al d'or membri.

Ba nu zău, dar nu sântem prea pretențioși, când la sate domnește încă în multe părți întunerecul, să ne gândim la propagarea culturii moderne?

La Galați s'a ținut ieri, din inițiativa secției de aici a Ligii culturale o întrunire de protestare în contra vărsării sângelui nevinovat al românilor, cu ocazia recentelor alegeri din Ungaria. În prezența unui public numeros I. P. S. episcopul Nifon al Dunării de jos a oficiat în catedrala sf. Nicolae un parastas pentru căzuții la alegeri. După oficiul divin publicul s'a întrunit în sala Appollo, unde între alții a luat cuvântul și d. primar al orașului, Petrovici, care cu multă duloșie a descris ce au avut să îndure românii din Ungaria la aceste alegeri și a accentuat că, ori cât ar lupta ungerii, ei nu vor putea să nimicească solidaritatea care există între toți românii.

În acelaș senz au vorbit dnii Grigore Forțu și D. Toni, secretarul secției din Galați a Ligii. De oarece se zvonise că publicul va face o manifestație de protestare în fața consulatului austro-ungar, poliția a luat măsuri pentru menținerea ordinii. Publicul, după întrunire, s'a împrăștiat în liniște.

Dupăcum vedem, lumea oficială din România începe să părească tot mai mult atitudine de până acum față de chestiunile naționale. La Galați vorbește primarul orașului în contra bașbu-zuciiilor. La Craiova de asemenea a vorbit d. primar Ciocazan, la Ploiești d. Anghel, prefect, a dat tot concursul ca întrunirea de protestare să fie cât mai impozantă. E un spirit nou, care acum începe să se accentueze. *Coresp.*

Boicot contra faimosului protopop Deseanu.

Celace a făcut protopopul Vașcăului, imprudentul Deseanu, în decursul campaniei electorale contra candidatului naționalist, a produs o penibilă situație între românii din Beiuș, și o revoltă nepotolită încă. Românii de bine nici nu mai stau cu el de vorbă, ci se feresc de el.

El a căutat să distrugă buna armonie dintre cele două confesiuni române. Chiar din acest motiv românii ortodoxi pentru necvalificabila lui procedură, au trebuit să ia poziție față cu el.

Iată petiția ce-au dat o români ortodoxi din Beiuș, către consistorul de Oradea mare, contra lui Deseanu.

Venerat Consistor!

Cu prilejul campaniei electorale pentru dieta țării, din luna trecută, protopresbiterul gr.-or. al tractului Vașcău și în prezent și administrator

protopopesc al tractului Beiuș, d. Adrian P. Deseanu, a trimis la adresa tuturor preoților gr.-or. rom. din tractul Vașcăului un fel de circulară de cuprinsul alăturat. (Aici se alătură circulara în care se spune, că un preot neunit nu este lertat să voteze pentru »papa unit din Sisești« etc.)

Această circulară poartă pecetea oficioasă a oficiului protopresbiteral gr.-or. rom. din Vașcău și conține o formală ofenză la adresa bisericii gr.-cat. române, ba mai conține o provocare a preoților la dușmănie în contra acestei biserici și a tot ce e unit — de altcum un fel de desmintire a spiritului tolerant și liberal care transpiră din toate așezămintele noastre bisericesti și școlare.

Această circulară în forma ei abuzivă, și de un spirit speculativ este dezastruoasă pentru biserica noastră gr. or. rom. pentru că are de scop a o duce pe povârnișul luptelor politice, de care ea trebuie să se ferească, dar mai mult are de scop a ne învrăjbi cu credincioșii bisericii gr. cat. române, un lucru care în rezultatul său final ar putea să aibă cele mai defestabile urmări pentru biserica noastră și respectiv pentru credincioșii aceleia.

De aceia subscrisul comitet, ca reprezentantul legal al comuni parohiale gr. r. rom. din Beiuș, jeloși de așezămintele noastre și de viitorul acestora, având datorita sfântă de a veghea ziua și noaptea, ca în interesul binepriciput al cauzelor noastre bisericesti-școlare — bunele relațiuni cu singuratecele confesiuni și în deosebi cu confesiunea gr. cat. rom. din loc și pretutindenea, să nu fie conturbate nici prin cea mai mică notă discordanță — în sentimentul răspunderii sale, grăbește a reprobă și infiera din tot sufletul în modul și chipul cum acest protopop — slab în purtarea oficiului său — fără rezervă, în mod josnic și abuzând de poziția sa, ce o apucă ca protopop, cu desconzidarea celor mai elementare datorințe, în deosebi față de frații conlocuitori gr. cat. de naționalitate română, caută a amărâ spiritele și prin o ingerință a sdruncina perfectă armonie, ce domnește între fii ambelor biserici din loc și jur.

În consecință, când în toată sollicitudinea și convingerea sufletului nostru susținem, că acest domn protopop în urma faptelor săvârșite nu poate fi chemat a conduce destinele acestui tract, căruia îi aparține și comitetul parohial din Beiuș, pentru că prin ținuta lui provocatoare și necuviincioasă va produce o decadentă a spiritului religios al credincioșilor noștri și o răcire totală a bunelor relațiuni cu frații gr.-catolici, înplângând astfel spre dezastru și totală nimicire

Mama tocmai atunci cârpea niște rufe la fereastră, eu stam și mă uitam la ea, și îi puneam așa în ac. Cum auziți, îi și zisei:

— Auzi mamă, dedițel, de acum se împrimăvărează iar.

— Mai vrea, grăi ea, până la desprimăvărare: uite că de-abia am intrat în postul mare.

— Da mamă, o întrebă eu, oare dedițel din ce-or fi făcuți?

— Apoi dedițel, răspunse dânsa ls și ei din un fecior de boier.

— Îi mamă, spune mi și mie.

— Să îți-o spun. Hm, da am uitat o. Stai să mi-o amintesc.

Și mama se uită afară pe fereastră și începu: A fost un fecior de om bogat și tare frumos băiat, iar părinții lui îi pierdeau din ochi de drag ce le era.

Da băiatul nu prea băgă de seamă toate astea, căci de unde până unde auzise că este o fântână undeva a zmeilor, și cum bea din ea, se face un făt-frumos, ori se face o floare. Și se hotărî să plece într'acolo.

Însă cum să spule părinților hotărîrea asta?

În cele din urmă, într'o zi, căzu în genunchi

în fața părinților și după ce le sărută mâinile, ceru voie să le vorbească de însurătoare.

— Tata, știi ce? vorbi dânsul, eu mă duc în lume. Uite cum și uite cum?

— Da cum se poate? Ce? ai înnebunit?

— Ba nici de cum, făcu dânsul de colo; dacă nu mă lăsați să știu că-mi fac o seamă.

— Vai d. mine! dar cum se poate, ziseră ei, dragul nostru. Da mai bine decât să-ți strici bunătațe de viață, fă bine și te du de acum chiar și îți caută partea. Dar nu uita un lucru: la orice fântână pe lângă care i trece sau îi bea apă să pui un semn.

Și iată l pe voinic plecat gândilor spre fântâna fermecată.

Și merge el, merge, și întâlnește o bătrână cu trei fete după dânsa, tot una și una de frumoase.

Cum le văzu voinicul întrebă: cine sântei, și unde vă duceți?

— Noi ursim, răspunseră ele, copiii cari se nasc.

— Și te-am urșit tot noi și pe tine, grăi una din fete.

— Dacă m'ați urșit, grăi dânsul, să mi spuneți, cum sânt rinduit?

— Cum ești rinduit, vorbiri dânsule îți vei vedea în curînd ursita.

Și ursitoarele au apucat o pe un drum și băteau în calea lui.

A mers voinicul nostru ce a mers, când iată că ajunsese într'o poeniță frumoasă, cu tot felul de flori, printre care șerpuia un rîuleț tare limpede.

Acest rîuleț venea din fântâna fermecată. Bătanul așa îi fu de sete, că luă cu pumnul apă și sorbi, și de-odată ca prin minune se schimbă într'o floare, și asta din pricină că uitase să lase semn. Și floarea ceea e dedițelul de azi ce crește pe marginea apelor, și care ese odată cu topirea celui dintâi omăt.

Așa că de câte ori aud țigăncile strigând pe uliți: Dedițel! Dedițel! îmi aduc cu duloșie aminte de vremea ceea când eram un biet băeat, și neștutor de mincunile lumel. Și eram vesel și eram credincios în toate, și nu pot uita nimic, așa că îmi amintesc și de legenda dedițelului și vi o spun să o știți și pe asta.

(Albina).

I. Dragoslav.

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta

pentru că dela **Székely și Réti** fabricanți de mobile în Marosvásárhely, se capătă garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor și constă din: 2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de **360 coroane**.

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelli separate, în oricare parte a Ardealului. Înprovință la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mostre și servim cu prospecte și cu deseme. - Să fim atenți la firmă

tot ce s'a edificat bine, în decenii, cu tact și cuminenție, prin oamenii de inimă.

Rugăm cu tot respectul Veneratul Consistor, în virtutea dispozițiilor »Statutului organic« și a regulamentelor în vigoare și cu provocare la art. de lege XVI din 1899, să-l facă responsabil pe domnul Adrian P. Desseanu pentru depășirea competenței sale oficiale și totodată a face și îngrijire, ca și până la îndeplinirea definitivă a postului de protopop al tractului Beluș — spre liniștirea opiniei publice bruscate prin înținuturile sale, prevederea agendelor protopresbiterale să fie încredințată unul preot bine meritat, din tract.

(Urmează iscăliturile).

Coresp.

Situația politică.

Ședința Camerii.

În ședința de azi a camerei s'a făcut alegerea noului președinte, reușind contra contelui Apponyi, care a obținut numai 78 de voturi, *Berzeviczy Aldert* cu 221, deci cu o considerabilă majoritate de 133 de voturi.

Vice-președinți au fost aleși guvernamentali *Kabos Ferencz* și *Návay Lajos*, contra candidaților opoziției contele *Batthyányi Tivadar* și *Rakovszky István*. Opoziția a suferit deci o înfrângere absolută.

Numele noului președinte e prea cunoscut de obștea românească și ne evocă o serie întreagă de atacuri nelegiuite contra școalelor noastre, atacuri săvârșite de posesorul lui pe când era ministru de instrucție. Eșecul contelui Apponyi ne servă totuși mângâierea de-a ne fi ales dintre două rele cu cel mai mic.

După alegere, fostul președinte de vârstă *Neusiedlar* mulțumește deputaților pentru sprijinul ce i l-au dat la constituirea Camerei. Noul președinte *Berzeviczy Albert* își ocupă fotoliul între aplauzele partidului guvernamental. E îmbrăcat în haina națională, unguerește.

Noul președinte rostește un discurs mai lung în care, mulțumind deputaților că l-au ales președinte, își exprimă credința că va reuși să conducă debaterile Camerei spre mulțumirea tuturor, — și în acest scop apelează la sprijinul tuturor partidelor. (Sgomot. Intreruperi. Vei fi al doilea *Perczel Dezső*!)

Berzeviczy continuând spune că va conduce debaterile fără patimă și fără preocupări, și va fi drept față cu toate partidele. Promite că atât el cât și ceilalți membri ai biroului vor fi sentinele neobosite ale drepturilor constituționale ale Camerei, respectând întotdeauna regulamentul intern și drepturile minorității. În același timp vor veghea însă și asupra demnității și autorității Camerei (Aplauze la guvernamentali). A făgăduit apoi că se vor feri de orice acțiune care s'ar împotrivi cu datoria și cu patriotismul lor (Aplauze generale).

A vorbit apoi despre învinuirile că parlamentarismul ungueresc ar fi dat faliment și a adăugat că în mijlocul concurenței universale a popoarelor, poporul ungueresc numai anevoie poate să ție pas cu cele-

alte popoare, pentru că e aproape de tot izolat supt raportul etnic și în același timp trebuie să lupte și înăuntru pentru unitatea țării. »Avem puține simpatii în străinătate, sântem încunjuțați de mulți dușmani. Nu ne putem sprijini decât pe forțele noastre proprii și pe încrederea reciprocă dintre națiune și Coroană«.

Berzeviczy încheie declarând Camera constituită și exprimând mulțumiri președintelui de vârstă *Neusiedler*. Aduce apoi la cunoștința Camerei că mai multe mandate au fost contestate. (Între aceste și mandatul domnului *Dr. N. Șerban*, ales la *Făgăraș*).

Contele *Khuen-Hedervary* propune să se înființeze trei posturi noi de secreteri, a căror alegere să se facă mâine.

Hotărîrea se primește și ședința se ridică, anunțându-se ședința următoare pentru mâine, Vineri.

Discuția adresei — amânată.

Hotărîrea guvernului de a amâna discuția asupra răspunsului la mesajul de tron e fapt împlinit. În ședința de mâine sau cel mult poimâine, guvernul va depune pe birourile Camerei proiectele de lege a căror votare e urgentă. Camera va discuta mai întâi bugetul, apoi proiectul de lege despre contingentul recruților și numai după acela se va începe discuția asupra răspunsului Camerei la mesajul de tron.

Motivul care a îndemnat guvernul să face această inversiune — de altminteri pusă întâia dată în practică de coaliție — e hotărîrea opoziției justhiste de a și porni pe tema adresei o campanie obstructionistă violentă.

Partidele politice au discutat azi în culoarele Camerei acest plan al guvernului. *Kossuth* a declarat că nici el, nici partidul său nu vor împledeca această inversiune. *Justh* a declarat că nu poate să se pronunțe până nu consultă partidul său.

Președintele Camerei *Berzeviczy Albert* va convoca po'ea încă mâine o conferință a tuturor partidelor, în care va supune deliberării partidelor intențiile guvernului cu privire la programul de muncă al Camerei.

Alegeri contestate.

Azi a expirat termenul fixat în lege pentru petițiile de contestare mandatele nelegiuite. Până la orele 12 — ne anunță corespondentul nostru — au intrat azi la Curtea de casație nu mai puțin de 18 petiții, număr care grățește prea elocvent despre nemăpomenita mărșăvenie cu care au fost smulse mandatele guvernamentale.

Izvoarele »fondului electoral«.

Milioanele cheltuite de partidul guvernamental pentru a corupe alegătorii și a asigura guvernului majoritatea, încep să fie discutate. »*Berliner Börsenzeitung*«, un ziar german foarte serios și bine informat, afirmă că și societatea petrolieră americană »*Vacuum Oil Company*« a contribuit la fondul electoral cu o sumă însemnată — pentru a-și asigura bunăvoința guvernului ungueresc.

Firește, atât guvernul cit și societatea desmint știrea ziarului berlinez. Unul n'a dat nimic, celalalt n'a primit nimica...

Secretarii camerei.

Partidul guvernamental a hotărît ca să ridice numărul secretarilor camerei de la 9 la 12. Aceasta pentru că partidul *kossuthist* nu primia altfel decât un singur post, iar așa va primi 2 posturi.

Partidul justhist va primi numai un post, vădindu-se astfel odată mai mult condescendența guvernului pentru *Kossuth*. Partidul clerical va avea și el un post. Croșții vor primi de asemenea un post.

Proiectul de adresă al partidului justhist.

Partidul justhist a însărcinat pe deputații *Batthyány*, *Földes* și *Holló* cu redactarea proiectului său de răspuns la mesaj. Proiectul va accentua mai ales două deziderate. Întâi înființarea băncii naționale pe 1 Ianuarie 1911, apoi înfăptuirea votului universal egal și secret.

Cooperarea partidelor opoziționiste.

Cooperarea care se proiectase a început a se zădărnici în ședința de azi. Partidul lui *Justh* și cu partidul clerical arată multă vrășmășie, care s'a manifestat la votarea de azi pentru postul de președinte. La votare contele *Apponyi* a primit 78 de voturi, — numai decât însă, la votarea posturilor de vicepreședinți, cand datul opoziționist *Mesko* a primit 71, iar *Rakovszky* abia 70 de voturi. Aceasta dovedește că cooperarea partidelor opoziționiste nu are viitor, deși contele *Károlyi*, inițiatorul acestei cooperări, nu și a pierdut încă nădejdea de-a o înflirpa.

O delegațiune a sibilenilor la guvern.

O delegațiune a comitatului Sibiu, condusă de noul prefect, d. *Friedrich Wahlbaum*, s'a prezentat azi la primul ministru, contele *Khuen*, apoi rând pe rând la miniștrii *Hieronymi*, *Lukács* și *Serényi*. Delegațiunea a prezentat guvernului un memoriu, în care cere să se construiască linia de fier între *Budapesta* și *București*, care să treacă prin *Turnul-Roșu*.

Ministrul de comerț, *Carol Hieronymi*, a declarat membrilor delegației că guvernul are multă simpatie pentru acest proiect și că va stărui prin ministrul de externe pe lângă guvernul *României* pentru realizarea acestei linii. Guvernul român — a zis *Hieronymi* — a refuzat totdeauna construirea ei. Imediat ce *România* va construi bucată de linie ferată care se cere pentru complectarea liniei, guvernul ungar de asemenea va preface linia de la *Vinț* până la *Turnul-Roșu* în linie principală, ca să poată, circula și trenul electric, — fără considerare la cheltuielile ce s'ar cere.

„Starea de asediu în Tohanul-Vechiu“.

Ni se scrie: Citim în nrul popular de la 11/24 Iunie reproducerea din »*Gazeta Transilvaniei*« »Stare de asediu în Tohanul-Vechiu«. Mărturisesc că ceace s'a scris e pe scurt dar exact, căci eu în același zi eram în Tohan și am văzut tot ce s'a întâmplat.

Nu pot însă să mi stăpănesc indignarea când citesc în ziarul »*Minerva*« din 13/26 Iunie, niște știri cât se poate de tendențioase și lipsite de orice temel luate din ziarele unguerești ca »*Politikai Híradó*«, că în Tohanul-vechiu câțiva țărani ar fi atacat locuința inginerului *Kuczvald*, iar pe el l-ar fi amenințat cu revolvere și cuțite, cerându-i o licență de pășunat. Ingerul le a satisfăcut dorința după care țărani au și intrat cu vitele la pășunat. În urmă populația s'a dus la primărie, a amovat pe consilierii comunali și pe notar și a ales alții în locul lor«.

Se vede cât de colo, că sânt simple născociri murdare, căci acel inginer nu există acolo și nici forestierul nu are locuință în Tohan. Poporul din Tohan a fost totdeauna cel mai pașnic cu toate șicanele administrative de care n'a fost scutit și nu a fost nici odată culpabil de asemenea scan-

Pentru cumpărare
de
pălării pentru copii și domni

cel mai bun magazin e a lui

SUC. EMMER FERENCZ
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi.

daturi. Și la manifestația ce o voi descrie mai jos n'au fost înarmați nici măcar cu bastoane.

Nu va fi nevoie de desmințire căci orice român poate înțelege la ce ne putem aștepta din partea administrației autoritare după reușita noastră la alegerea de deputat, dar vreau să dau numai o lămurire asupra faptului.

După cum am zis eram în Tohan. A doua zi de Rusali poporul i se spune de către păstori, că în locuri numite »Aluniș«, sânt oprii de a mai da vitele să pască și că sânt table puse în acest scop. La ieșirea publicului din biserică primarul — ca de obicei — între altele porunci, spune și de oprirea pășunatului, însă la observația publicului, spune că numai pentru capre e oprit. Dar oamenii cunoscând viclenia au protestat.

— Mai adaug și aceasta că *erariul* a pus stăpânire pe toate pădurile și sădind brazi de înfrumusețare ici-colo, a oprit nu numai pășunatul dar și pe copii și pe cameni să cueagă fructe ca fragi etc. și nu a lăsat decât o vale răpoasă pe unde altădată pășteau numai porci — și acel petec de loc numit »aluniș«.

Zic, poporul a protestat dar foarte liniștit s'a dus întreg satul și a îndepărtat tablele (după ce primarul a spus că nu știe nimic, iar forestierul de asemenea a zis că el n'a dispus un astfel de lucru) și a dat drumul vitelor la pășune.

Forestierul văzând aceasta a venit la primărie și fără nici o amenințare a dat voie liberă pășunatului, declarând în fața tuturor că el nu știe nimic de tablele din chestiune.

Astfel s'a întâmplat lucrurile și ca încheiere declar cu toată puterea cuvântului că poporul a fost foarte calm și n'a manifestat nici o atitudine amenințătoare, ci și-a cerut numai dreptul pentru pășunea ce i-s'a răpit. E doar revoltă or ca o comună de aproape 800 de case, având peste 4000 de vite mari, să rămâie fără pășune. Iată însă rezultatul:

Au arestat 30 de oameni și i-au dus în temnițele Brașovului ca să fie așa la răspundere pentru crima, pentru agitația sau cine știe ce vor mai năsoși și pe câți îi vor mai lipsi de libertatea lor personală...

Mulțumindu-vă călduros pentru bunăvoința ce aveți întotdeauna, vă rog să primiți domnule redactor etc.

București, 14/27 Iunie a. c. Al. Conta.

Doa pildă.

— Glasul unui învățător. —

În piața din Ighiu zace amorțit de alcool curătorul I al bisericii din Mușca. Sărmanul ce om! Puterea statului l-a amăgit cu fel de fel de promisiuni încă mult înaltea alegerii; l-a promis lucruri pe cari nu le va da, l-a nimicit moralmente, l-a îmbătat numai ca să voteze cu candidatul stăpânirei. Și el după ce a primit și banii lui Iuda a mers și a votat în contra neamului, în contra dreptății, în contra legii și a D-zeului său. Cu ziua aceea el a încetat de a mai fi om cinstit, pentru că s'a lăpădat de inima sa de român. Și păcatul e mare, e adâncă și prăpastia în care a căzut, atât de adâncă de cu greu va putea eși din ea.

Așa ni-se nimicesc oamenii cinștiți.

Credincioșii bisericii dintr'un sat de munte nu au lăsat pe prescurărița să facă prescuri preotului care a votat cu candidatul ungar.

La biserică nu merg zicând că se necinstesc ascultând rugăciunea omului care i-a vândut ungurilor. Părintele sufletească adorat de oameni și-a pierdut puterea cea duhovnicească dată lui de D-zeu pentru ca să stăpânească sufletele credincioșilor. Oamenii nu mai văd în el pe păstorul lor, care să-i conducă spre limanul fericii cirei și a cinstei naționale, ci pe furul ce vine noaptea să le răpească inima, și să le dea străinilor pentru un pachet de bani.

Așa se nimiceste legătura sfântă dintre preot și oameni, dintre biserică și credincioși.

Înalte de a scoate concluziuni din aceste două exemple caracteristice, voi analiza fondul pe care se bazează politica statului nostru.

Politica la noi în ultima analiză e: nimicirea naționalităților, despozierea lor de caracterul etnic și formarea statului maghiar unitar cu o singură limbă și credeu. Spre ajungerea acestui scop cel mai tare folosește mijloace numai imorale: Ține legat pe cel mai slab numai ca să omoare pe deapropoale, și împedecă râvna de dezvoltare hărăzită dela străini și D-zeu numai ca să-l îngroape în mizerie și ignoranță: îl interzice vesella numai ca să cadă în desfrânare; îl atacă religia, legea lui sfântă, dar îl îngăduie superstiția. Drepturile firești ale naționalităților sânt necinstite, năzuințele drepte ale lor sânt luate de păcate, pedepsindu-le spre rușinea legilor morale.

Deci la noi dreptatea socială fundamentală e atăcată. Spre a împedeca procesul de pustire al atâtor vieți clerul și ceilalți intelectuali datori sânt a să opune și a îndrepta pericolul ce amenință neamul nostru și patria.

Clerul nostru în primul rând e chemat să pună zăgazul veșniciei dreptății evanghelice aici pe pământ. »Preoți cu crucea în frunte« și cu evanghelia care ne dă cele mai precise principii naționale și de stat.

Deci eu nu-s în acord cu autorul articolului din nr. 118 în care să zice că prelații nu pot fi conducătorii politici ai poporului nostru.

Poporul nostru își are aspirațiunile sale juste, preoții isvorîți din sufletul lui au de a merge în fruntea acestor aspirații spre realizarea lor. Arma lor tare e evanghelia care este călăuză vieții personale, sociale și politice.

În lupta noastră pentru apărarea limbii, legii și culturii să luăm ca bază trecutul nostru când singură biserică, clerul ne-a conservat întregi și curați. Și biserică aceasta așa-i de petrificată cu ființa noastră, cu cultura și limba de nu să pot închipui separat.

Altcum e în viața socială maghiară, care nici decum nu o putem lua de bază în politica noastră.

Când vorbesc de politică nu înțeleg politică egoistă, vulgară, hoțască, ci politică care să îndrepte, să aranjeze viața spre scopuri umanitare, nobile ale societății și ale statului.

Da, politica asta biserică are datora a o purta, pentru că ea e mai chemată, mai puternică de a apăra pe milioane de oameni de nimicirea lor sufletească. Atunci nu am vedea atâți oameni nimicii moralmente, atâți preoți uitați de sine, ademeniți de argintul Iuzii, mergând în tabăra celor ce comit păcate strigătoare la cer.

Oamenii aceștia ar fi rămas și mai departe în tabăra celor drepți, muncind la clădirea templului care să adăpostească acest neam încercat. Legătura sfântă dintre preot și credincios s'ar întări; iar ei ar fi solidari pentru a putea rezista atâtor ispite ce amăgesc tabăra noastră. (La ce rezultat am fi ajuns în ultimele alegeri cu arhierii și tot clerul în frunte!)

Deci în ora a 11-a la muncă în numele dreptății cler, mireni! Amin. Așa să ne ajute Dumnezeu!

Doamne ce stăpânești atâtea ființe, întărește în noi duhul blândei, nu lăsa aceasta fără nenorocită la pericolul ce de mult clocotește în sufletele noastre. Luminează ne mintea și sufletele noastre. Luminează ne mintea și sufletele ca să cunoaștem dreptatea ta, care trebuie să domnească și aici la noi acum și'n vecii vecilor.

B.

Pentru victimele catastrofei din Bănat.

Creșterea orfanilor.

Apelul nostru și pilda frumoasă a dlui avocat Dr. Iustin Mărșieu a aflat răsunet. Azi primim următoarele rânduri:

Dintre orfanii din Caraș-Severin mă angajez a primi o fetiță trecută la 12 ani, pe care mă oblig s'o țin și s'o cresc acasă la mine, ca ajutor la familie, până va ajunge să se mărite, când îi voi da și o zestre oarecare.

Simeon Cornea,
preot gr. ort. rom. în Bătania.

Preoții noștri sânt rugați să comunice dlui părinte Cornea numele unei orfane avizate la acest ajutor. D. Cornea îi va trimite și banii de drum necesari.

D. Aurel Morariu, comerciant în Măderat, de asemenea se obligă a se îngriji de creșterea unui orfan de 12-13 ani, care știe puțin scrie și citește — primindu-l ca elev în negustoria sa și suportând el toate cheltuielile creșterii lui.

Apelul »Tribunei«.

Aducem la cunoștința tuturor celor cari au binevoit a contribui cu obolul lor pentru inundații din Bănat, că sumele intrate la redacția noastră se află depuse la institutul »Victoria«.

După ce se va încheia subscripția, sumele intrate se vor trimite imediat episcopiei gr. ort. române a Caransebeșului pentru a fi distribuite celor avizați la ajutor.

Azi am mai primit următoarele sume:

Dr. Iuliu Coste, 50.— Constantin Diminescu, 20.— Iuliu Luczay, 5.— Dionisie Negru, 5.— Nica Diminescu, 4.— Ana Pinciu, 2.— Ioan Gruescu, 2.— Iefta Pantic, 4.— Marcu Micu, 2.— Vasa Diminescu, 3.— Nicolae Uzon, 2.— Ioan Popovici, 4.— Dimitrie Musteți, 2.— Teodor Socoric, 2.— Csákovái Rézabek, 20.— Csákovái Takarékpénztár, 20.— Dr. Fischer József, 10.— Muszkopf János, 10.— Dr. M. Fhumann, 5.— Dr. Tompa Gyula, 5.— Abfal Károly, 4.— Miloser Milos, 2.— Dr. Kohn Rezső, 3.— Klein Sándor, 3.— Scherich Mihály, 2.— Traian Silagi, 1.— Petru Micu, 1.— Nedelkovic Vaja, 2.— Stefan Moldovan, 1.— Alexandru Istvan, 1.— Nicolae Rosu, Gheorghe Musteți, 1.— Nicolae Bolovan, 1.— Alexandru Țărar, 2.— Ameliu Drăgan, 1.— Iosif Badescu, 1.— Makoldi István, 1.— Stær Lajos, 2.— Grosz Lajos, 2.— Chudy Jenő, 1.— Gregor Jakab, 1.— Vuits Samu, 2.— Dénes Márton, 2.— Krausz Lipot, 1.— Szehr Lajos, 1.— Abraham Jakab, 1.— Hirschl Miksa, 1.— Brandelsz József, 1.— Schutz Jozef, 1.— Korats István, 1.— coroană Izchi János 1. coroană, Mattem Mihály, 1.— Aubermann Mihály, 2.— Eharát János, 1.— Oberding, János, 2.— Ritter József, 1.— Gál Lajos, 2.— Nagy Balor, 1.— Piszsk Mór, 1.— Windisch Hugó, 1.— Binetes Béla, 1.— Széger Mátyás, 1.— Kuhn Péter, 2.— Mersdorf Péter jun. 2.— Ostar Ferencz, 1.— Sandrovics György, 1.— Petrovics Radiroj, 1.— Sandrovics Vlad, 2.— Leibl Róbert, 1.— Korats, 2.— Rozsa Dávid 1.—, Dr. Buding Miklos 1.—, Montag Lipot 1.—, Raber István 2.—, Nestor A. Ghilba 1.—, Kohn Jakab 1.—, Waszilrics Pál 1.—, Wojnorrits János 1.—, Stuhl Mátyás 2.—, Dr. Désl Géza 20.—, Nica Iovanovits 2.—, Nikolics Miklos 2.—, Iovanovits Pál 2.—, Kozsár Jakab 2.—, Popovics Milán 2.—, Lozer József 1.—, Bruder Vojnovits 2.—, Séra Testvérek 2.—, M. Csarníts 2.—, Tikatsch Richárd

2.—, Csarnits Vladimir 1.—, Müller Antal 1.—, Ritter 1.—, Zimmer 1.—, Kreutz János 1.—, Nikolits Serer 2.—, Oszterling Ferencz 1.—, Rieser József 1.—, Czipovisz József 1.—, Tipold Ferencz 1.—, Szedlacsek Sándor 2.—, Czigány Györgg 2.—, Warvosch 1.—, Ész József —40, Warvosch Ferencz 1.—, Vukovits 1.—, Muth Péter 1.—, Rosenberger Mór 1.—, Frankl Ármán 5.—, Agh Béáné 2.—, Hornyák József 1.—, Polgár János 1.—, Hauch Adolf 1.—, Pelő Ferencz 1.—, Zsiranovits Mik'ós 2.—, Klebovits Gyula 1.—, Koronay Sándor 2.—, Schmith Mik'ós 1.—, Popovits György —80. Suma : C. 338-20	
Augustin Beleş şi soţia, Şimand	50—
Baroneasa Zina Pop, măritată Dr. Moga, Arad	20—
Vasile Papp, avocat, Arad	20—
Total:	C. 428 20
Suma cuitată în Nr. de ieri:	> 2478—
De tot:	C. 2906-20

A zecea serată literară în Brad.

— Corespondență particulară. —

Despărțământul Brad al »Asociațiunii« și-a ținut adunarea generală în dupăameza zilei a doua de Rusali. Peste partea administrativă a adunării s'a trecut, ca de obicei, repede. Punctul mai marcant al acestora a fost raportul comitetului despre lucrările de supt noua conducere. S'au ținut 9 conferințe pentru intelectuali, tot atâtea mozaicuri de frumoase producțiuni literare împreună cu puncte artistice, cari au distrat și au nutrit sufletul publicului din Brad 9 Dumineci de arândul. Când te gândești, cu câtă greutate se înjghebează la noi astfel de conferințe — concerte (căutarea diletanților, pregătirea conferințelor, întocmirea salei, hactografarea invitărilor, concesiunea etc.), trebuie să fii într'adevăr recunoscător conducătorilor despărțământului, cari au aranjat în vreme scurtă o întreagă serie de atari producțiuni și toate reușite. Toate împreună au constituit un atrăgător curs de literatură românească.

Tot în vreme scurtă s'au ținut o mulțime de prelegeri populare, în 7 sate din cerc. Nici la acestea nu s'a pregetat, ci s'au ostenit prelegătorii prin ploale și prin tină, cu trăsura, călări și pe jos, prin văi adânci și peste dealuri înalte.

Comitetul a început în iarnă și un curs de analfabeți, angajând la conducerea lui aproape pe toți profesorii din Brad. S'a sistat însă, durere, din lipsa nu de analfabeți, ci din lipsa voinei de a învăța a analfabeților.

Un indemn din partea domnului protopresbiter tractual ar putea ajuta în direcția aceasta la țărani noștri din Brad și jur, în viitor comitetul despărțământului promite reînceperea cursului pe toamnă.

S'au mai așezat copii pe la meserii cu ajutorul dlui Andreescu din Timișoara, etc.

Adunarea s'a făcut însă interesantă și plăcută și pentru sexul gingaș prin serata literară aranjată după terminarea afacerilor reci administrative cu programul:

1) Cura naturală, însemnătatea și foloasele ei, conferință de d. N. Todea, preot în Almășel; 2) C. Porumbescu: Ouvertura din »Craiu-nou«, la pian de dsoara Lucia M. Albu; 3) »Tragedie«, poezie de H. Lecca, declamată de d. O. Dante Germán; 4) L. Spohr: a) Larghetto din Concert 15, b) C. Porumbescu: Balada, la violină de d. I. Matei preot în Peștera, cu acomp. la pian de d-soara Lucia Albu; 5) »Unul ca o sută«, de G. Coșbuc, declamată de d. D. Germán; 6) Paganini: »Moise«, fantazie de concert, la violină de d. I. Matei (la dorința publicului, în afară de program).

Cei ce ar fi putut să vină și totuși n'a venit la această aleasă producțiune, au ce regreta. Domnul Todea, un apostol convins al curei naturale, ne-a încordat atențiunea timp de o oră cu conferința sa plină de învățături frumoasă, scoase din practica sa îndelungată și probată în nenumărate cazuri.

Ne-a părut rău că domnul conferențiar nu ni-a putut lăsa manuscrisul; ni-a promis însă, că va tipări o broșură despre cura naturală. Broșura o așteptăm cu drag; ea va umplea un gol de mult simțit în viața noastră, căci traduceri de din germană ce le avem nu ne pot îndestuli, necorăspunzând feului nostru de trai românesc. Mai ales mamele române vor gusta fructele ostenețelor d-lui Todea, crescându-și și întărindu-și copiii după îndrumările ce le vor căpăta.

Dsoara Lucia Albu s'a dovedit și data asta, ca și în celelalte conferințe, o artistă la pian. Pășirea sa sigură, dibăcia admirabilă în manuirea clapelor, nuanțarea fină a tonurilor scoase cu atâtea ușurință, cât și proba unei distinse școli la pian ne-au hărăzit câteva momente de adevărată înălțare sufletească. Iar dl Matei, ajuns preot într'un mic sat, unde are să se lupte cu greutățile vieții, n'a fost părăsit de Muză, căci din a urecul ușor al degetelor pe coarde, ne scoate aceleași tonuri duioase și încântătoare ca și în trecut. Domnul Germán ni-a arătat, că poate declama cu aceeași pricepere o poezie gravă serioasă, ca și una mai ușoară comică.

AVIZ.

Considerând că dela stabilirea abonamentului de astăzi, cheltuielile de editare ale ziarului s'au sporit în mod însemnat atât în ce privește materialul, cât și salariile personalului tehnic;

considerând că greva recentă a tipografulor ni-a impus sarcini noi;

considerând mai departe că »Tribuna« apare cu un conținut mai bogat și în extensiune mai mare decât celelalte ziare românești și va introduce și pe viitor îmbunătățiri noi și folositoare.

Administrația noastră se vede nevoită a urca abonamentul ziarului dela 24 coroane la 28 coroane pe an.

Sperăm că cititorii noștri vor ști să aprecieze motivele grave cari ne silesc la acest spor neînsemnat al abonamentului și ne vor da și pe viitor sprijinul lor binenoiitor, înlesnindu-ne lupta grea pentru marea cauză a neamului.

Cu începere dela 1 Iulie, »Tribuna« v'a costa:

1 an	28 cor.
6 luni	14 cor.
3 luni	7 cor.
Pe lună	2 cor. 40 fil.

la Nr. poporal de Duminecă

pe 1 an	5 cor.
pe 1/2 an	2-50 cor.

Red. și Adm. »Tribuna«.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 30 Iulie 1910.

— Bursa din fundațiunea Gozdu. »Telegraful român« din Sibiu publică concursul obișnuit anual pentru conferirea de stipendii din »Fundațiunea Gozdu«. Petițiunile împreună cu documentele cerute sânt a se înainta până la 23 Iulie (5 Aug.) a. c. reprezentanței Fundațiunii cu sediul în Budapesta, VII Holló u. 8 sz.

— Premille fundațiunii Alexandru și Ana Nedelcu din Lugoj. Citim în »Drapelul«, Duminecă după sfânta liturghie s'a întrunit com. par. din Lugoj pentru a distribui premille anuale din fund. »Nedelcu«. În anul 1910 au fost ex-

crise trei premii de câte una mie coroane pe seama unui econom, măestru și neguțător. La concursul scris au intrat 7 recurse și anume: 1 neguțător 3 economi și 3 măestrii. Comitetul după o frumoasă precuvântare a prezidentului Dr. D. Florescu a trecut la votare votând premiul comerciantului Ioan Nedici, economului Nicolae Blaj și măestrului Nicolae Dragomir. Fie aceste însemnate ajutoare spre folosul și indemnul premiaților.

— Cursurile din Vălenii de Munte. Vestim pe toți intelectualii noștri, dornici de izvorul limpede al culturii românești, că obișnuitele cursuri de vara din Vălenii de Munte, vor începe la 1 Iulie.

Aceste cursuri, nu dupăcum crede o parte din lumea delă noi că ar fi oprite, sânt libere și la ele poate lua parte oricine, de oarece nu există nici o opreliște legală și nici lege care să oprească trecerea românilor dela noi peste hotare în România.

— Bestialitatea unui părinte jidan. Ni se scrie din București: Este în deobște cunoscut că pe lângă alte multe rele, pe cari ovreimea din țară le-a adus și le aduce asupra românilor, pe lângă ruina materială a acelora, între cari trăiesc, ovrei prin pildele lor contribuiesc și la întinderea imoralității. Pentru acești oameni nu există nici o morală, nu există nimica sfânt afară de ban. Și când este vorba de câștig, recurg la cele mai murdare fapte. Destul să amintim de pildă că în întreaga România — cu și în Ungaria — casele de toleranță sânt specialitate evreiască.

Un caz de o rară bestialitate a descoperit acum poliția din București, care cred că trebuie relevat spre a se vedea până unde merge evreul cu lipsa de scumpule. Iată, după relații oficială a biroului de informații al poliției, crima unui tată evreu. »Măcelarul evreu, Așez Zelic, în vârstă de 43 de ani, domiciliat în strada Emigrantului nr. 20 și a violat pe propria sa fiică anume Rașela, care este în vârstă de treisprezece ani. În urma actului brutal al tată, copilă a rămas gravidă. Oșer Zelic a fost arestat și înalntat parchetului«.

Iată ce exemplu văd locuitorii creștini ai orașelor la concetățenii lor ovrei! Iată de ce trebuie luate măsuri de izolare, ca pildele date de ei să nu găsească imitatori.

Un proces cam de același natură s'a judecat ieri la secția a patra a curții de apel din București. Cismarul ungar Veress Gy. a fost condamnat la patru luni închisoare pentru viol.

— Atentat contra unui tren. Din Orfeu se anunță că trei bandiți au oprit un tren express în marginea orașului Oregon-Shostling, în vremea nopții și amenințând pe călători cu revolverul în mână l'au devastat. Cei cari sau împotrivit atacului au fost fără multă vorbă omorâți. O femeie a suferit leziuni grave. Locuitorii orașului au urmărit pe bandiți, dar aceștia s'au făcut nevăzuți protejați de întanerecul nopții.

— Dna Grădișteanu — înecată. Din București ni se scrie: O grea nenorocire a lovit pe veneratul fost președinte al Ligei Culturale dl Petre Grădișteanu prin moartea tragică a soției sale. Iată cele întâmplare. Familia dlui Grădișteanu plecând alaltăieri dela moșia Balaciu spre gara Lehliu avea să treacă cu trăsura peste podul plutitor, care leagă malurile Ialomiței. Pe când se aflau cu toții pe podul plutitor, caii au început să sară. Se înțelege că persoanele din lăuntru s'au speriat. Imediat d-na Grădișteanu a strigat »eu sar din trăsura«. Până să apuce d. Petre Grădișteanu s'o oprească dânsa se și scoborî pe scara trăsorei. D. Grădișteanu ab'a apucat să zică »stai ce faci?« când nefericita sa soție a și alunecat de pe scară și pierzându-și echilibrul a căzut în apă. Dl Grădișteanu a voit să sară îndată în râu pentru a o salva, dar a fost oprit de d-ra Bratu, care și-a dat seamă că s'ar

fi întâmplat a doua nenorocire. Din clipa când a căzut în apă, n'a mai apărut la suprafață. Curentul a înecat-o și a dus cadavrul departe. S'au luat toate măsurile pentru descoperirea cadavrului.

Persoanele de față, de și au căutat să-i vie în ajutor, nu au mai văzut-o apărând la suprafața apei.

Se vede că în acel loc apa era foarte adâncă, iar curentul repede a târât-o în vreo vâltoare.

Autoritățile fiind anunțate, cu toate cercetările nu s'a putut găsi cadavrul d-nei Grădișteanu nici până azi, la amiază.

Știrea aceasta a produs o dureroasă impresie în societatea bucureșteană.

— **Mișcarea Albanezilor.** Printre albanezii din România se observă o vie mișcare în favorul fraților din Macedonia și Turcia propriu zisă. Comitetele diteritelor societăți albaneze din orașele României au deschis liste de subscripții pentru ajutorarea victimelor revoluției albaneze. În manifestele adresate conaționalilor lor ei accentuează caracterul național-albanez al răscoalei, desmințând zvonurile răspândite în public cum că albanezii s'ar fi răsvrătit puși fiind la cale de unele puteri străine interesate.

Pentru adunarea sumelor pentru ajutorarea victimelor fraților lor, albanezii din București au aranjat mai multe serbări. Astfel societatea »Drito«, al cărei președinte este N. Nacio a dat Duminică o mare serbare câmpenească, la care au asistat toți fruntașii albanezilor din capitala României. De remarcat este discursul rostit de d. Nacio la această serbare. Făcând un istoric al mișcărilor din Macedonia, el a arătat că toate aceste mișcări au fost conduse de albanezi și de români. Chiar bandele grecești și bulgărești au avut în fruntea lor șefii, cari erau români de origine. Ne putem închipui cât folos ar fi adus acești oameni cauzei românismului în Pind, în cazul când, prin cultură conștiința lor națională ar fi fost dezvoltată, în cazul când sângele lor s'ar fi vărsat pentru cauza dreaptă a poporului lor propriu, când ar fi murit ca șefi ai neamului lor, iar nu ca salariați ai străinilor.

Oratorul a arătat apoi bunele raporturi, cari domnesc între românii și albanezii din Macedonia accentuând că aceste două elemente, unindu-se în lupta lor pentru libertate, vor ajunge să dicteze în politica imperiului otoman. Frumoase au fost apoi cuvintele, prin cari oratorii și-au exprimat recunoștința față de România, care le-a oferit adăpost și care a servit ca loc de azil tuturor luptătorilor cinstiți pentru libertate.

— **Arestarea unui ziarist în Petersburg.** După ziarul »Novoje Vermje« din Petersburg, zilele trecute a fost arestat baronul Ungern Sternberg la locuința cărui au aflat o mulțime de acte compromițătoare. Baronul trecea de ziarist, din actele aflate asupra lui reese însă că sta în serviciul mai multor mari puteri, căror le intermedia angajarea spionilor pentru descoperirea forturilor și hartelor militare. Intre actele aflate la locuința baronului e și o condică în care e introdus numele tuturor spionilor angajați de el. Mai multe persoane marcante ar fi implicate în această afacere urâtă. Intre altele chiar contele Spanochi, atașatul militar austro-ungar, care își părește postul, încă e adus în legătură cu această afacere.

— **Incăerări de stradă în Spania.** În Bilbao au avut alături mari încăerări pe străzile orașului. Un grup de republicani se întorcea dela ceva serbări din provincie, când să intre în oraș au fost atacați de carliști și de naționaliști. Republicanii însă au dovedit pe scandalagii și i-au luat la goană. Carliștii au scăpat în localul clubului lor, dar fiindcă nu-i cunoștea nime, tovarășii de principii au împușcat cu revolve e asupra lor — crezându-l purgăși — și au rănit pe mai mulți înși, iar unul a fost omorât.

— **Primejdia unui mare duce.** Din Karlsruhe vine știrea că marele duce de Baden a primit mai multe scrisori anonime în care îl amenință că i vor submina castelul. Încă nu s'a putut descoperi cine este autorul scrisorilor. Toată vecinătatea castelului marelui duce a fost înțesată cu agenți de poliție cari vizitează amănunțit pe toți ceice intră și ies dela palat. Se crede că autorul scrisorilor e vre-un om desechilibrat moralcește.

— **Nenorocirea unui profesor.** Din Berlin vine știrea că profesorul Hugo Erdman, directorul Institutului anorganic al polytechnicului de Charlottenburg a plecat fără să se mai întoarcă. Plecase Vinerea trecută în Waren unde Sâmbăta următoare a făcut o mică excursie cu luntrea pe lacul Müritz. Cerul era înorat și pe oglinda lacului se zbăteau valuri puternice, de atunci profesorul nu s'a mai întors, cu toate că l făcuseră atent să un se depărteze de maluri. De atunci i-au găsit căciula și o vâslă a luntrei cu care plecase. La poliție s'au prezentat mai mulți oameni cari au mărturisit că au văzut pe profesorul Erdmann cum se lupta cu valurile și răsturnându i se luntrea a fost înghițit de ape cu tot cu ea.

— **Cu aeroplauul la cafenea.** Pilotul francez Labouchere a ținut de bine să arate săptămăna trecută foloasele practice ale aeroplanului. Chiar făcea exerciții de pilotaj pe câmpul dela Chalon în tovărășia contelui Robillard. Soarele arunca potop de raze arzătoare asupra celor doi aviatori când pilotul face propunerea să meargă la o cafenea și să ia un dejun. Planul era bun, dar greu de executat, pilotul însă la zimbetul neîncrezător al contelui și-a luat drumul spre Mourmelon și peste câteva minute a debarcat cu aeroplauul pe terasa unei cafenele. Cel doi aziatori au luat un dejun bogat în fața publicului ce venise să-i vadă, și pe urmă au plecat iar tot cu aparatul pe câmpul dela Cholon, de unde plecară.

— **Pe o funie peste Niagara.** Câteva zile înainte a avut loc în fața unui public imens o scenă foarte emoționantă de asupra cataractului dela Niagara. Un boltor din Poronto, anume William voia să treacă pe o funie de sîrmă peste cataract, întinzând funia dela un mal la altul a pus pe ea o roată cu muchiile concave, d.n care atârna apoi o curea. Pe aceasta s'a apucat apo, cu dinții și s'a lăsat să lungece peste cataract ținând în fiecare mână câte un steguleț.

A ajuns până la jumătatea drumului când funia a pleznit și s'a slăbănogit. Indrăznețul boltor însă nu și-a pierdut curajul, ci văzând că nu-și poate urma drumul a aruncat cele două stegulețe și chemând ajutor a apucat funia ca amândouă mâinile și a rămas așa atârnat între cer și apă așteptând scăparea. Cu mare greu le-a reușit pompierilor să-l arunce o funie pe care s'a lăsat în jos spre apă unde îl aștepta un vaporas, care l'a adus apoi cu multă greutate la mal.

— **O tabără lovită de trăznet.** Din Sofia se scrie că fulgerul s'a descărcat în tabăra militară de lângă Pirnovo-Sermen. Doi căpitani au murit pe loc, unul și-a pierdut cunoștința și e în pericol de moarte. Un alt ofițer s'a ales din fericire cu câteva răni mai ușoare.

— **O nouă țară cu comori.** Nu de mult aduseseră zările engleze știrea că în Columbia-Britică, localitatea Bitter Cke etc., la șaptesprezece miluri depărtare de Stewart s'a descoperit un teren bogat în pietre de aur. La început n'a dat nimeni atenție acestui zvon, dar noile știri din Londra întăresc afirmația asupra acestei țări bogate. În Columbia s'a descoperit în mai multe locuri terenuri de aur, toate erau însă foarte sărace. După cât se anunță din Toronto, toți locuitorii își părăsesc locuința aducându și în grabă avuții și pleacă în noua țară a făgăduinței. Exploatarea minelor încă nu s'a început dar întreagă țara a fost năpădită de aventurieri.

— **Întâlnire colegială după 5 ani.** Știmateii colegi cari au absolvat pedagogia în Arad, în anul școlar 1904/5, și au iscălit obligamentul nostru de convenire colegială la 5 ani după absolvire, sânt convocați la 1-a convenire colegială, ce o vom ținea Joi, în 1/14 Iulie la orele 2 după amiază în una din salele Institutului pedagogic din Arad.

Colegii căsătoriți sânt rugați a să prezinta împreună cu stimatele lor soții.

Termenul de întâlnire l-am fixat pe Joi după Sâmpetru, ca acei colegi, cari doresc a face o excursiuae în părțile Bradului, pe Duminică după Sâmpetru să poată fi pe muntele Găina la »firgul de feta«. Almas la 14/27 Iunie 1910. Nicolae Botici, Invățător.

— **Alegere de preot în Nadaș.** Ni-se scrie: Duminică, în 13/20 Iunie a avut loc în frunța noastră, comună alegerea de preot. Poporul cu mare însufiețire s'a grupat pe lângă vrednicul teolog Valeriu Popovici, știind că dânsul va munci cu drag pentru ridicarea sorții sale. D zeu să trimită darul său peste părintele nostru sufletec. Un credincios.

— **Veste rea din Bistrița.** Ni-se scrie următoarele: În a doua zi de Rusali regimentul 63 din Bistrița a ieșit la exerciții în sunetele muzicii, care a intonat un ciardaș când trecea pe lângă biserica română în care se săvârșea slujba dumnezească. Se poate închipui impresia penibilă ce a provocat această lipsă de tact a muzicii militare — fiindcă nu presupunem să se fi făcut neghobia cu intenția comandanților superiori. În orice caz, dacă această notiță nu va ajunge la cunoștința colonelului și a ofițerilor regimentului, dela cavalerismul cărora așteptăm o satisfacție desăvârșită — credem că protopnul din Bistrița ar avea datoria să ceară comandai militare să se evite astfel de neplăceri. De alifel nu numai considerațiile ce ofițerii ar trebui să le albe față de populația, în mijlocul căreia trăiesc, ci și considerațiile acele ce li-se impun față de descendenții erolilor dela Custozza și de pe alte câmpuri de bătălie indică o reparație cinstită și evitarea în viitor a sfidărilor de acest fel.

Sperăm că aceasta nu va întârzia...

— **Conjurația contra țurului.** O telegramă din Petersburg aducea zilele trecute știrea că poliția e pe urma unei conjurații îndreptate contra țurului. Asupra acestei conjurații primim următoarele amănunte. Atentatul era plănuit să se execute cu ocazia desvălirii statuei țurului Petru cel mare din Riga, la care se plănuise că va lua parte și familia țurului, venind cu trenul din Kurtenhof. Atentatorii aveau de gând să strice linia ferată dintre Kurtenhof și Riga, provocând o catastrofă de tren. Poliția însă a descoperit planul și a încunjurat întreagă linia cu un cordon de agenți. Mai mulți muncitori cari au fost găsiți pe linie au fost arestați, ei vorbeau o limbă străină și se crede că sânt anarhiști. Asupra lor s'au găsit mai multe acte și pașapoarte falșe. Fiind duși la judele de Instrucție să li-se ia interogatoriul au refuzat să dea orice lămuriri. Afară de aceștia au fost arestați mai mulți înși în Riga și Reval. S'au luat cele mai vaste măsuri de siguranță.

— **Incendierea unei sonde.** Din Câmpina (România) se scrie: Duminică, la orele 3.30 d. a., un violent incendiu a izbucnit la sonda No. 61 din Bucea a societății »Steaua Română« distrugând cu desăvârșire atât sonda cât și un rezervor cu păcură.

Incendiu amenința să ia proporții mari, întinzându-se și la sondele din apropiere, însă în urma măsurilor energice, luate de d-nii Ingineri Barbaciotu și Otetelișanu și grația ajutorului dat de lucrătorii cari veniseră să aziste la incendiu s'a reușit a se stinge focul după o muncă de 3 ore.

Sonda fiind în erupție, pagubele întrec suma de 20.000 lei.

Focul a provenit dela motor.

Accidente de persoane n'au fost.

RETAY és BENEDEK

— stabiliment de articole bisericesti —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Se expedează pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserică, odăjdii, prapori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostasă și icoane sante etc.

Lucrează iconostase, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc

Prețurent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

— **România pentru inundații din Bănat.** La inițiativa dlui Ion I. C. Brătianu și N. Filipescu s'a pornit și în România o colecție pentru inundații din Bănat. Pe lista Nr. 1 au scris:

I. I. C. Brătianu 1000 lei; N. Filipescu 1000 lei; Al. Marghiloman 1000 lei; Take Ionescu 500 lei; G. Morțun 500 lei; M. Deșliu 500 lei; Emil Costinescu 500 lei; I. Procopie Dimitrescu 300 lei; Dr. Ciru Iliescu 100 lei; Ioan Dalles 500 lei; dna Vasile C. Chiru 30 lei; Dr. Lupu 5 lei; Dr. C. Angheliescu 1000 lei; Dr. D. A. Popovici 100 lei; B. M. Dimitropol 100 lei; Inginer C. I. Bunescu 10 lei; I. Russu Abrudeanu 5 lei; Gh. Platanofis 100 lei; Gheorghe P. Clorăneanu 5 lei; general ad. Georgescu 50 lei.

Total 7305 lei.

— **Elevi din România la noi.** Duminecă au intrat în Ungaria, prin Punctul Predeal, 25 elevi diplomați ai Seminarului Nifon, cari vin să viteză gospodăriile și fermele model din Transilvania, sub conducerea dlui Gheorghe Maior profesor de agricultură dela Herăstrău și Seminarul Nifon.

Excursia se va face prin frumoasa vale a Olutului până la București de unde elevii se vor despărți pentru a merge în familiile lor.

— **Mulțămire publică.** Subscrisul Imi (în de plăcută datorie a aduce pe aceasta cale mulțămire fostului parohian Gheorghe Ciosa, de prezent minier în Petroșeni, care aducându-și aminte de satul său natal, a aflat de bine a cumpăra și a trimite pe seama sfințel noastre biserici din Cadar un frumos rind de ornate preoțești. Sfințele Doamne pe ceice iubesc frumuseța casei Tale! Cadar, la 12 Iunie 1910 v. T. Perian, paroh.

Cronica socială și artistică.

Concertul din Arad.

Cel dintâi turneu artistic al celei dintâi trupe de bursieri ai Societății noastre pentru teatru e așteptată pretutindeni în lumea românească cu un cald interes.

Turneul, după cum am anunțat de repetite ori, va începe în Arad, Duminecă în 3 Iulie. Societatea românească din localitate și din întreg comitatul face întinse pregătiri pentru o reușită cât mai frumoasă a concertului de Duminecă.

Sperăm că publicul românesc va înțelege marea însemnătate ce comportă acest turneu pentru viitorul teatrului nostru românesc și că-și va vădi interesul prin o afluență cât mai numeroasă. Concertul de Duminecă să ne fie un fericit prilej de reculegere și scopul unei mai întinse munci culturale în viitor. Toți românii de bine, toți sprijinătorii nobili ai străduințelor culturale românești să-și dea întâlnire pe Duminecă în Arad, la concertul artistic ce ni-l vestesc bursierii fondului de teatru românesc.

Comitetul organizator al concertului de Duminecă a luat azi hotărârea ca concertul să fie urmat de joc, oferind astfel publicului o nouă atracție.

Publicăm la vale înc'odată programul concertului, care cuprinde o adevărată comoară de cântece originale românești.

Partea I: Conferință — dl A. P. Bănuț. 2. D. Ionel Crișan: a) »Solomoane căpitane«, doină de H. Kirchner; b) »Bădișor depărțitor«, doină de T. Brediceanu; c) »Știi tu măndro ce ți-am spus«, de Gh. Dima. 3. Un punct de pian, executat de d-șoara Onora Luca, care va ține acompaniamentul tuturor cântărilor. 4. D. Ștefan Mărcuș: a) »După ochi ca murele« și b) »Năcăjit ca mine nu-i«, doine de T. Brediceanu; c) »Ciobanul«, de Gh. Dima.

Partea II: 1. D. Ionel Crișan: a) »Crcza«, baladă de V. Alecsandri și b) »Somnoroase păsărele«, de M. Eminescu, muzică de Gh. Dima; c) »Hop, țurcă, furcă«, de Gh. Dima. 2. D. A. P. Bănuț: Declamațiuni. 3. D. Ștefan Mărcuș: a) »De ce nu-mi vii« și b) »Peste vârfuri«, de M. Eminescu, muzică de Gh. Dima; c) »Romanță« din Aida, actul I, muzică de G. Verdi.

În afară de aceasta cântăreții vor mai avea în rezervă următoarele compoziții: »Foaie verde foi de mac«, »Cine n'are dor pe vale«, »Trageți voi boi«, »Cântă puil cucului«, »Spune-mi măndro adevărat«, de T. Brediceanu; »Foaie verde de bujor«, de H. Kirchner; »Spune-mi codrule vecine«, doină de S. Scarlatescu; »Departee clopotul răsună«, »Ciobanul«, de I. Mureșanu; »Supt fereastra mândrii mele«, »Măndru-lișo de demult«, Ștefan Vodă și codrul«, »Biată inimă înșelată«, »Dorința«, »Curcile«, de Gh. Dima; »Vis îngănător«, de G. Șorban etc.

Textul tuturor cântărilor se vinde seara la casă.

Concertul se va ține în sala hotelului »Crucea albă« și se începe la orele 8 seara.

Publicul este rugat a se prezenta precis la ora fixată, — momentan după începere închizându-se toate ușile localului pentru a nu se mai deranja auditorul.

Taxele de intrare s'au fixat în modul următor: Locul I. 5 cor., locul II. 3 coroane, locul III. 2 coroane. Pentru tinerime 1 cor. 50 bani. Invitări speciale nu se trimit.

Bilete de intrare se găsesc la librăria »Tribuna« și seara la casă.

Din Arad artiștii noștri vor merge la Oravița, iar de-acolo la Lugoj și nu la Caransebeș după cum se anunțase.

Jalea ce apasă spiritele în Caraș, pe urma potopului, fac importună o manifestație artistică în aceste zile. Din Lugoj artiștii noștri își vor continua turneul conform termenelor publicate deja.

Dna și dl Bârsan în Oravița. Sâmbătă 2 Iulie n. și Duminecă 3 Iulie n., vor avea lor în Oravița două reprezentații teatrale date cu concursul iubitor noștri artiști dramatici dna și dl Bârsan.

Se va juca:

Sâmbătă în 2 Iulie:

1. »Revolta«, dramă în 1 act.

2. Declamații.
3. »Cartea III, cap I.«, comedie în 1 act.

Duminecă în 3 Iulie:

1. »D-na Do tor«, comedie în 1 act.
2. Declamații.
3. »Liniștea casii«, comedie în 1 act.

Teatru în Alba-Iulia. Tinerimea română din Alba-Iulia invită la producțiunea teatrală urmată de danș, ce va avea loc la 3 Iulie n., în sala »Redutele« din Alba-Iulia. Se va juca comedia »Pentru ochii lumii«. Începutul la orele 8 seara.

Convenire socială în Sibiu. Reuniunea sodalilor români din Sibiu invită la convenirea socială împreună cu cântări, declamații și joc, ce se va da în beneficiul nenorociților din Caraș-Severin, — la 3 Iulie n. în sala dela »Unicum«. Începutul la orele 8 seara.

ECONOMIE.

Podgoriile din nordul Ungariei devastate.

După pagubele enorme pricinuite în Caraș, primim știrea unei noi devastări pe care a făcut-o vremea anormală a anului acestuia în nordul Ungariei. O mare furtună cu grindină s'a abătut peste podgoriile din nordul țării, în trei cercuri ale comitatului Zemplén. Ținutul celebrului vin de Tokay a fost atins de nenorocirea asta. Toată recolta e distrusă, atât recolta de vin, cât și de poame și de bucate. Pagubele se urcă la multe milioane.

Furtuna s'a abătut cu mare violență și grindina a bătut ținutul întreg timp de o jumătate de oră, nimicind toată înflorirea vegetației. Trenurile cari se aflau în drum au intrat cu geamurile sparte de grindină în stațiuni.

În orașul Sátoraljauhely toate geamurile despre răsărit ale caselor din toate străzile au fost sparte de piatra mare cât oul de găină. Au fost de asemenea sparte felinarele și galantarele prăvăliilor. Străzile erau acoperite de un strat gros de ghiață. Trei cercuri au fost atinse: cercurile Nagymihály, Sátoralja și Bodroghköz.

În adunarea congregației comitatului care era convocată pe a doua zi, Marți, prefectul comitetului a propus să se adreseze guvernului rugămintea de a acorda ajutoare și de a ierta dările ținuturilor atinse.

O catastrofă asemănătoare a lovit și podgoria vestită din ținutul orașului Szekszárd. Viile au fost și aici distruse de filoxeră și alte insecte, încât nu se poate prevedea o recoltă nici aici.

Furtuna din comitatul Zemplin va avea o înrădăcitare mare asupra prețului de vinuri. Recolta acestui an va scade mult în urma acestei catastrofe și va scumpi vinurile, Nenorocirea acelu ținut înseamnă deci câștigul celorlalte podgorii, așa și a podgoriei Aradului.

Aflăm că și ținutul Caransebeșului a fost atins de o nouă lovitură. După catas-

Iosef Müller & Comp., Mediaș-Medgyes. Birou tehnic și întreprindere de zidit pentru zidire de beton și beton de fier; depozit de lucrări de ciment.

Primește și pregătește tot felul de construcțiuni de beton de fier: așezarea de padimente fără închieturi, depozit stabil de țigle de ciment, barere pentru trepte, plăci de ciment, și pietrii-beton pentru fântâni.

trofa de acum două săptămâni, o nouă furtună s'a abătut asupra oraşului şi a împrejurimii. Grindina a făcut noi pagube în sămănături şi în pomaturi distrugând şi ceea ce a rămas cruşat de lovitura de mai înainte. Potopul s'a vărsat pe străzi şi a făcut noi pagube.

Plata grânelor din Aradul-Nou

20 Iunie 1910.

S'a vândut azi:

grâu 800 mm.	10.80—	11.80
orz mm.	6.10—	—
ovăş mm.	6.50—	—
secară mm.	7.60—	—
păpuşol 400 mm.	5.90—	5.40

Preţurile sunt socotite în coroane şi după 50 kg

Bursa de mărfuri şi efecte din Budapesta.

Budapesta, 20 Iunie 1910.

Preţul cerealelor după 100 kgr. a fost următorul:

Orzu nou

De Tisa — — — — —	23 K.	90
Din comitatul Albei — —	22	90
De Pesta — — — — —	22	90
Bănăţianesc — — — — —	24	40
De Bacica — — — — —	23	40
Secară de calitate I. — —	14	20
Orzul de nutreţ, calitate I.	12	75
Ovăş de calitate I. — — —	14	10
Cucuruz — — — — —	11	—

BIBLIOGRAFII.

La *Librăria Tribunei* s'afli de vânzare:

Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil porto Nr. 1 Vol. 2. Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil, porto. Nr. 2 Vol. 2. Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil, porto Nr. 3 Vol. 2.

Pr. D. Vonlga. Mizerie, boală, crimă şi degenerare sau Alcoolismul şi urmările lui. D'n punct de vedere economic, igienic, moral şi naţional. Conferinţă pentru combaterea alcoolismului 160

La librăria »Tribunei« se afli de vânzare, + 10—20 fil, porto:

Olariu I. Dr. Scrierile părinţilor apostoleşti	1.50
Olariu I. Dr. Evangheliile după Matei, Marcu şi Luca	5.60
Olariu I. Dr. Evangheliile după Ioan	3.—
» » » Explicarea psalmilor din orologiu	5.—
Olariu I. Dr. Introducere în cărţile sante ale T. Y. şi N. ed. II	5.—
Olariu I. Dr. Manual de Teologie dogmatică ortodoxă	10.—
Olariu I. Dr. Epistola S. Apostol Pavel către Romani, Corinteni, Galateni şi Efezeni	10.—
Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Cuvântări bisericesti	3.—
Dr. Theol. Gheorghe Popovici, Uniunea românilor din Transilvania cu biserica romano-catolică supt împăratul Leopold I	2.50

Posta Administraţiei.

R. C. Am primit 6 cor. abonament până la 1 Iulie 1910.

Gheorghe Cotoşman, Sân-Miclăuşul-mare. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Iulie 1910. Trimitem şi pe mai departe.

Ioan Păvan, Sociani. Am primit 2 cor. ca abonament până la 1 Aprilie 1910.

Ioan Bogoi, Covăşinţ. Am primit 7 cor. abonament pe Quart. III şi 5 cor. abonament până la finea anului pentru Sida Ardelean şi Traian Părcăş ambii din Covăşinţ.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin şi cons.

Mulţămită publică.

Cu ocaziunea concertului şi producţiunei teatrale aranjate de reuniunea »Andreana« a meseriaşilor şi comersanţilor din Sebeş şi jur la 7/20 Iunie a. c. în Sas-Sebeş, au binevoit a suprasolvi următorii stimaţi domni: Karl Balreich 5 C. Walter Metz 3 C., Sergiu Median, Dr. Traian Petraşcu, David Popoviciu, Petru M. Opincar câte 2 C., Dr. Ioan Elekes 1 C., Petru Tincu 1 C. 40, Iulian T. Uvegeş 1 C. 80, Avram David 1 C. 60, Danil Opincar, N. Kleş din Sebeş, Nicolae Cristea din Valea-Mică, Iosif Magda Feneş, Ioan Todorean Galaţi şi Ioan Cristea, Zlagna câte 1 C., Iosif Goia 80 fil., Ioan Stanca 80 f., Petru Moga 80 f., Andreian Dărămuş 80 f., Walter Reihardt 40 fil., Valer Cutean 20 fileri şi N. N. din Orăştie 2 C.

Aducem şi pe aceasta cale mulţămită P. T. Domni suprasolvenţi.

Sebeşul-Săsesc, la 27 Iunie 1910.

Victor Săbăduş, preşedinte.

Iosif Goia, notar.

Gaut 2 învăţacei

în prăvălia mea de modă, speţerie, sticlărie, hârtie, piele şi ferărie. Doritorii să se adreseze lui **Petru Bărsan**, comerciant în Bozovics.

Invenţie nouă!

Invenţie nouă!

Moară de oţel pentru întrebuintare în economie şi acasă, maşină excelent orzul, cucuruzul şi grâul, se învârte cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani, 1 kilogram pe minut - pe lângă garanţă şi numai într'o mărime.

Preţul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfacerea sămânţei de lucernă şi trifoiu de mână cu puterea ori cu mâna, de aplica în maşina de îmblătit ori de sine stătătoare. Preţurile să se întrebe.

Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânţa trifoliului şi atelier de reparatură de maşini

ORADEA-MARE (Nagyvárad) Vilanytelep mellett.

ANUNŢ.

Se caută

doi învăţacei

pentru prăvălia mea mixtă, — români cari posed afara de limba lor maternă, cea maghiară, dacă se poate şi germană şi să aibă cel puţin 2 clase gimnaziale sau reale.

Traian Balcu, neguţătoriu în Zalatna. (Com. Alsó Fehér).

Credit pe ipotecă, pe cambiu şi pentru oficianţi mijloceşte

Herzog Sándor

A R A D,

str. Weitzer János 15.

Telefon nr. 376.

Imprumuturi ieftine

fără orice cheltuieli se mijlocesc pe moşii cu amortizaţie pe lângă 4^{1/2}% dela 10—65 ani, şi poveri mai scumpe vor fi scoase după etalonul de mai sus.

Orice maşini agricole, fabricaţii de prima clasă şi cea mai nouă construcţie, ca maşini de treierat cu vapor, benzină şi ulei brut (noui ori folosite) apoi maşini de sămănat, vânturat, mori cu vapor, benzină, olei brut sau jilipuri, pe lângă plătire avantajoasă în rate şi fără urcare de preţ.

Vânzare şi cumpărare de moşii, mori, fabrici, case etc. etc.

Agentura generală pentru comitatul Arad, Cianad, Bacibodrog, Timiş, Torontal şi Caraş a aparatului »IDEAL« pentru acetilenă, Kellner & Schnanzer din Budapesta, cu lumina frumoasă şi suportabilă şi cu manuire garantat cea mai simplă şi mai sigură.

La chemări în provincie se trimit funcţionari specialişti.

Agentii cinstiţi pentru ţară se caută pe lângă onorar.

Agentura generală comercială **Palmert Mátyás**, Timişoara (centru) Prinz-Eugen-gasse Nr. 3. (lângă cuştarul Koch).

A N U N Ţ.

Am lipsă pentru prăvălia mea mixtă de învăţacei

≡ 2 băieţi ≡

cu purtare bună.

Aurel Morariu, comersant, Măderat (Magyarád).

Cele mai bune

Vinuri de deal,

le găseşti la **Iulius Dános**, producător de vinuri în Şiria pe lângă urm. preţuri:

Vin de sticlă prima calitate, azuriu Cor. 38.—
Vin de masă » » » » » 40.—
Vin de Rizling prima calitate » 44.—

Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 48.—, 50.—, 56.—, 60.—. Vinuri: Schiller Cor. 44.—. Vin roşu (Bikavér) 50, 80 şi 90.— de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de imprumut, începând dela 100 litre de orice calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile de prima calitate.

Adresa pentru scrisori şi telegrame:

Iulius Dános,

mare producător de vinuri Világos (Şiria, Arad m.)

Se caută

un învăţacol

din familie bună pentru prăvălia de fier, farbă, speţerie, manufactură şi coloniale. Doritorii să se adreseze comerciantului **Dimitrie Popovici, Világos.**

Frații Burza

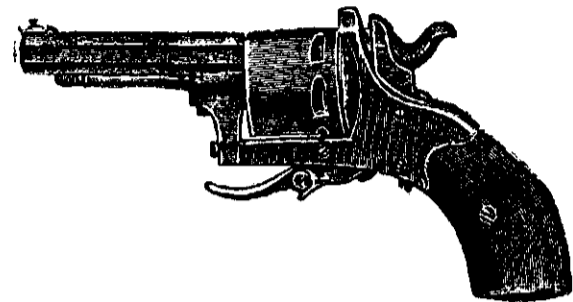
Firmă românească!

Nr. telefonului 601.

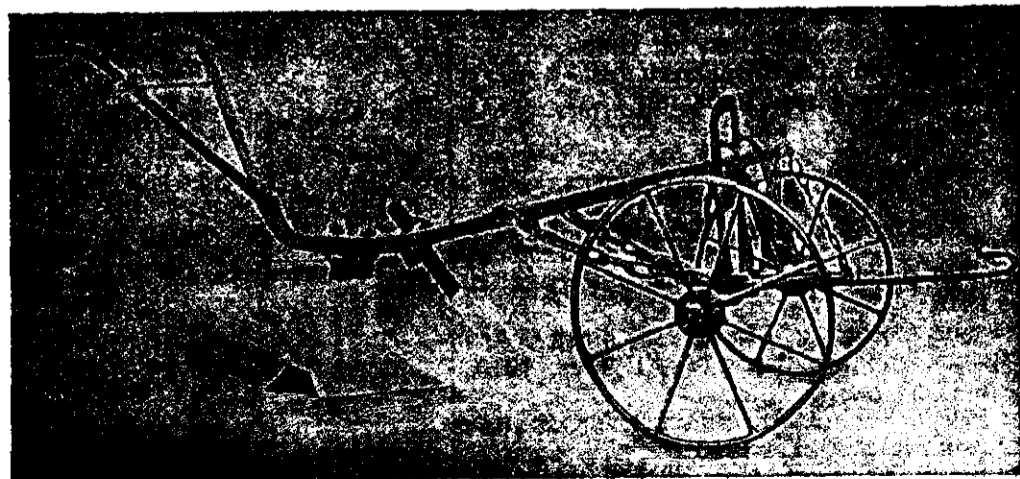
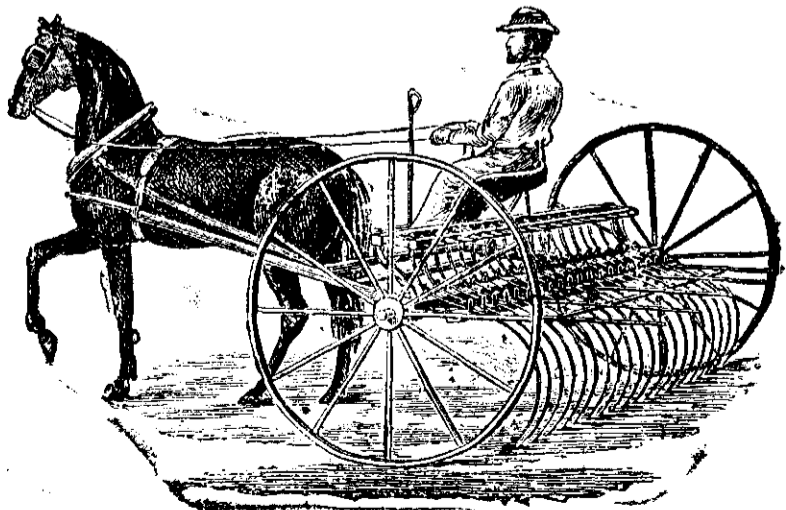
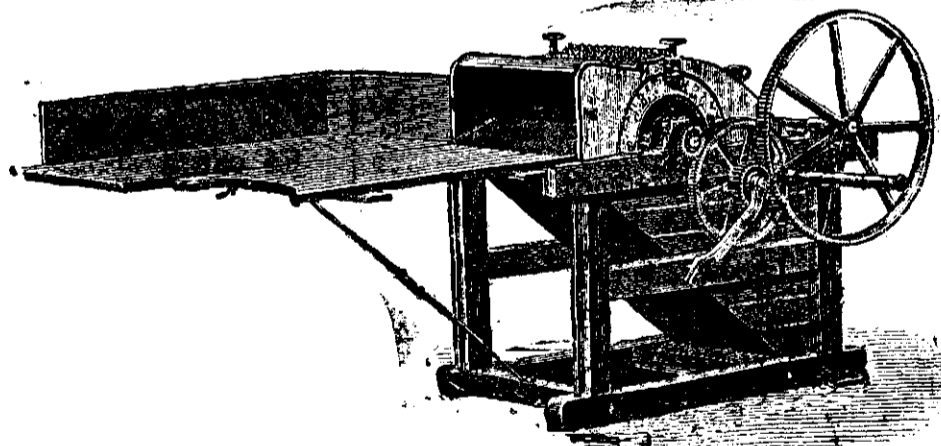
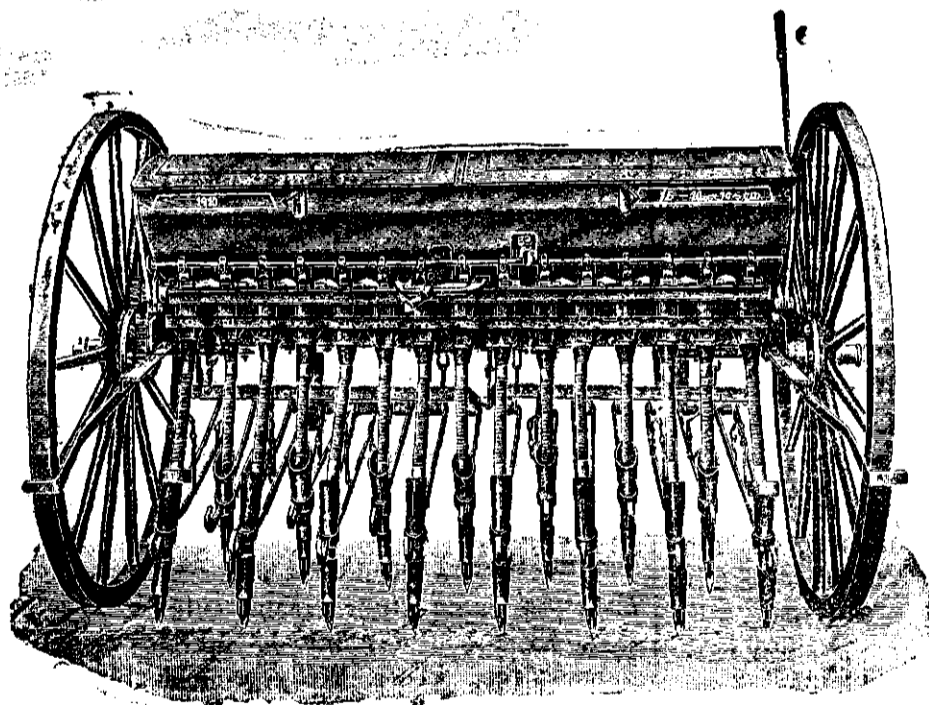
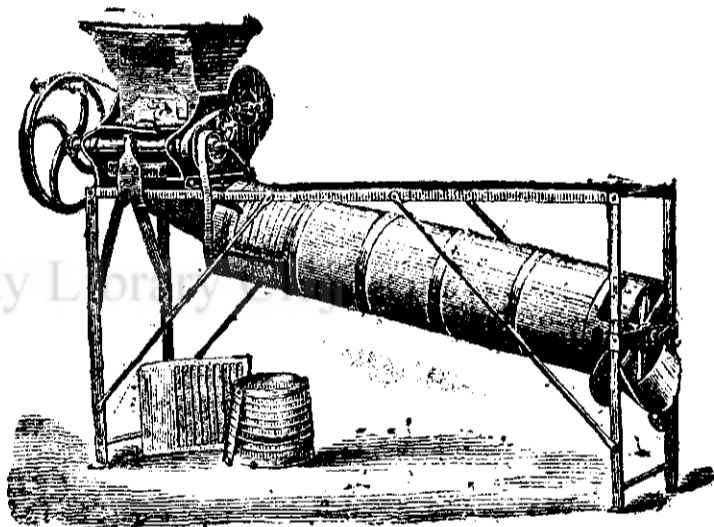
Arad, Boros Béni-tér Nr. 1.

Recomandă magazinul lor bogat asortat de
ferării, arme și tot-felul
de mașini agricole :-:

cu prețurile cele mai moderate și pe lângă plătire în rate. — Catalog trimitem gratuit.
Agentura generală a fabricii de mașini Nicolson din Budapesta pentru garnituri de treerat și orice mașini agronomice.

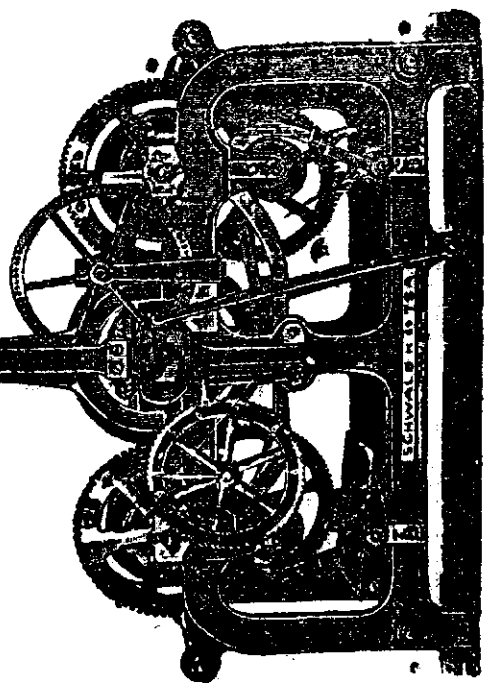
Cu garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucuros, eventual pentru primirea lucrurilor acestora și facerea contractului mergem la fața locului pe spesele noastre.

== Mare asortiment de osii Steier și originale Winter. ==

SCHWALB KALMAN ÉS TSA
FABRICA DE CEASORNICE DE TURN
BUDAPEST, VII. Dembisky-u. 32.

Cea mai mare fabrică de ceasornice de turn din Ungaria
 Telefon No. 63-47.

Expoziție permanentă de ceasornice de turn. Privilegiu excepțional. Nenumărate adrese de recunoștință și distincțiuni.
 Preliminar gratuit.

Societate pe acțiuni pentru aparate și mașini industriale. Müszaki és gépipari részvénytársaság. -
 Budapesta, VII., Vörösmarty-u. 19/b.

Recomandă:

MOTOARE de olei brut **MOTOARE CU BENZINĂ**
 cea mai sigură și mai ieftină cu acumulator și regulator
 putere motorică. precisat.

Locomobile cu olei și benzină.

Mașini agronomice.

MOTOARE INDUSTRIALE **INSTALAȚII DE GAZ**
 indispensabile pentru meseriași cheltuială la cias 1 1/2 - 2 1/2
 și agronomi. bani.

Instalații de mori.

Mașinist diplomat nu e de lipsă, oricine le poate manua. Se poate instala ori-unde focul e exclus.

Prețuri și condițiuni de plătire convenabile.

Liste și prospecte de prețuri la dorință trimitem gratuit. Comandele din provincie se execută prompt și cu cea mai mare punctualitate.

Toate comandele sunt a se adresa la firma de mai sus.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.
 Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

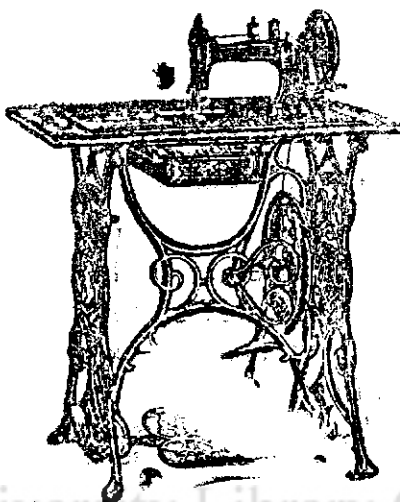
Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.
 Cămară Centrală:
Nagyszeben, Felscher-gasse 17.
 Filiale: Déva, Nagyvárad.

Pentru fiecare mașină 5 ani garanție.

Dürr Gusztáv

mehanic, prăvălie de mașini de cusut și biciclete în SIBIU
 Nagyszeben, Gr. Ring 19.

Recomandă magazinul său bogat asortat cu cele mai bune mașini de cusut fabricate în țară și străinătate cu prețuri moderate. — Singura vânzare de mașini de cusut PFAFF și SEIDEL & Neumann; luntrița rotundă, luntrița lungă, luntrița centrală în mașini rotunde pentru familie și ateliere.
 Biciclete: Dürkopp și Stiria, Depozit de părți aparținătoare: pentru mașini de cusut și biciclete. Tot-felul de reparări de mașini de cusut și biciclete se execută grabnic.

Cea mai modernă turnătorie de clopote din țara noastră.

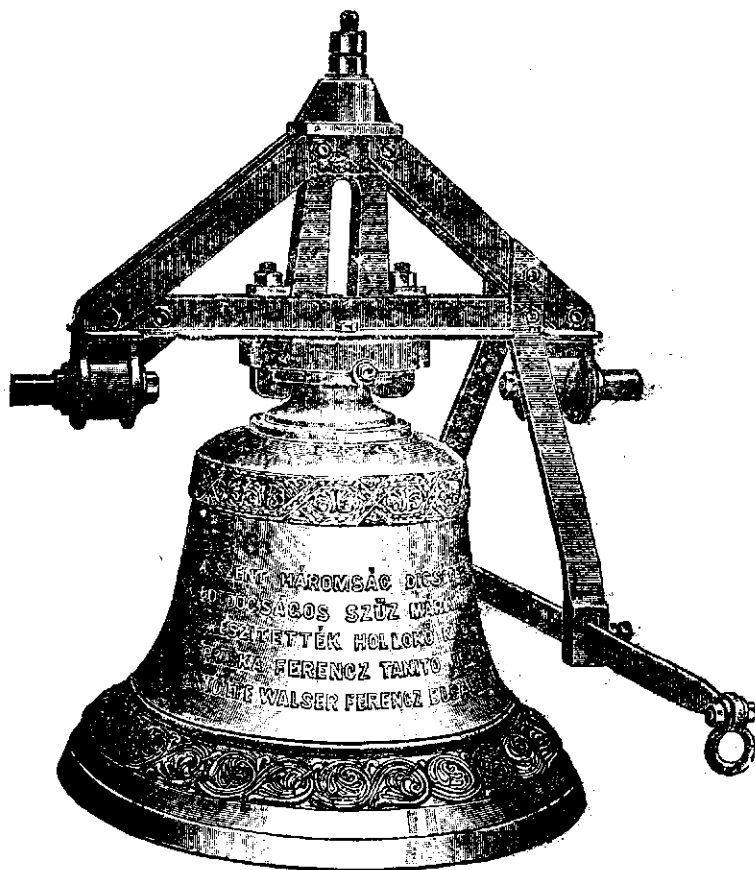
Walser Ferencz

Proprietarii firmei: Walser Ferencz, Walser János, Győző Gyula.

Fabrică de obiecte ptu stins focul și pompe, turătorie de clopote și metale.

BUDAPEST, VI, Csángó-u. 6/B.

(Villamos megálló, Váci-ut, aproape de vama veche).

Se angajază să toarne clopote cu garanție 20 de ani, la turnarea din nou a clopotelor crepate, la transformarea clopotelor vechi, cu corine noi de învârtit din fier, precum și pentru armonia sunetelor de clopote, prin înlocuirea clopotelor cari lipsesc, la facerea caunelor de clopot (stalagi) din ru-de de fer și montarea austora la fața locului.

Condițiuni de plată favorabile. Proiect de budget la dorința gratuit.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER”

este bucuria fiecărei femeie. econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

Fără chlor! Fără sodă!
 Fără ajutor! Fără putere!
 Fără frecare! Fără învârtire!
 Fără terpenină! Fără salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,

Mediaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.—, mașina se expediază franco.

Telefon 66-82.

FISCHER TESTVÉREK

■ Instruitori de sticlă și fabricanți de oglinzi;
■ pictură specială pentru geamuri de biserică. ■
BUDAPESTA, VIII., Mária-utca No. 11.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

■ Mare depozit de sticlă în plăci. ■

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66-82.

TUNNER CORNEL industrie de marmoră și granit.

Timișoara-Fabric, Andrássy-út Nr. 22.
Timișoara-Josefin, Hunyadi-u. Nr. 4.

Își recomandă magazinul asortat bogat monumente, table de marmoră, statul, fabricație proprie în executare de gust frumoasă și cu prețuri moder.

Având un magazin bogat, liferez mai — — ieftin ca orice concurență. — —

Recomandându-mă on. public cu stimă

TUNNER CORNEL, măiestru de sculptură în piatră.

Să ne credeți

că este în interesul D-voastră, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”

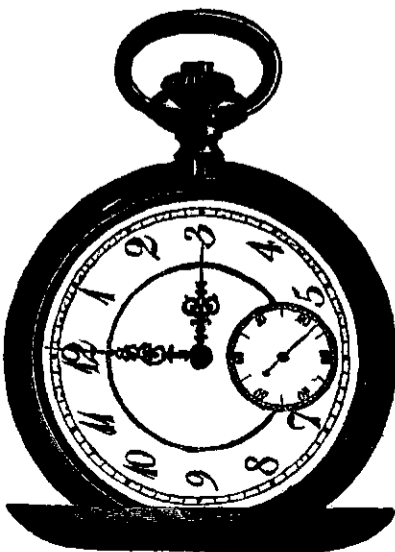

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătăută odată se poate cosi zlua întreagă și deoarece e făcută din oje-diamant, coase rele sau moi nu se găsesc între ele. Pentru trăinicia fiecărei buchi garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc. Prețul: 1 buc. 1.80 1.90 2.— 2.20 2.40 2.40 2.60 cor. una se dă rabat. — Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt”
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Cele mai bune

orologe

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericeale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă che-
zășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea
mai bună prăvălie în aceasta privință în
întreagă Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimite GRATUIT.

Notez că numai aceia vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu
provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a ceii anunț în Trib.)
Correspondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.

Corneliu Demeter

:: apotecar ::

Orăștie (Szászváros) lângă bis. ev. ref.

PERONOSPIN

Mijloc aplicat cu cel mai mare folos contra peronosporei, la stropirea viilor. De 9 ani este în folosință cu cel mai bun succes.

Prin întrebuințarea »PERONOSPIN«-ului, viia va fi hotărât mai fzumoașă, boabele de struguri mai mus-
toase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a
dovedit, că prin folosirea petrii vinete, nu s'ajung aceste
rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vânăță
verzește peste măsură frunzele, și prin asta abstrage din
puterea și sucul viței, ceea ce înseamnă pierdere de putere.

Pravul meu de stropit, face vița mai plină de viață
și mai asigurată contra boalei de peronosporă.

Folosirea »PERONOSPIN«-ului e și mai ieftin și
mai simplu în manipulare decât piatra vânăță. Intrebu-
ințarea »PERONOSPIN«-ului: La stropirea întâi e a
se pune un pachet într'o hectolitru de apă. La a doua
stropire un pachet și jumătate, iar' la a treia, două
pachete la o hectolitru de apă, mai trebuie pus și un
kilogram de var nestâns.

Praful va fi pus în un butoiu menit anume numai
pentru mestecare (disolvare) și plin cu apă. În câteva
minute praful s'adialvă. Apoi butoiul s'clătină bine.
Așadar »PERONOSPIN«-ul nu trebuie mărunțit ori topit
în apă caldă, ca piatra vânăță. La praful pregătit de
mine nu e iertat să se pună sodă.

Fac atent pe fiecare, ca la cumpărarea de astfel de prafuri,
să fie precaut, căci în comerț s'au văd adese prafuri de nici o
treabă, și pregătite de oameni, cari nici idee n'au despre compo-
ziția alor astfel de prafuri, și așa proprietarul viței în loc să-și
folosească, își face numai pagubă în viie.

„PERONOSPIN«-ul

e aprobat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit
a fi mai cu efect ca piatra vânăță sau alte asemenea
mijloace, și e totodată cel mai lezne. E preparatul meu
propriu. **Prețul unui pachet 50 flileri.**
Fiecare pachet e provăzut cu numele meu. La comanda
de 18 pacheturi se trimite francat adecă fără spese
postale plătină numai 7 cor. 50 fl.

Stropirea cu »PERONOSPIN« e mai bine dacă se fac în
zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar' »PERONOSPIN«-ul, afară de vii, s' poate
folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene,
cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricacioase
la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la trandafiri
fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe.

• INTREPRINDERE ROMĂNEASGĂ •

MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri
Oradea-mare-Nagyvárad.
Stabilimentul și cancelaria Perceș-u. 9:

Primește: plănuierea și zidirea de bi-
serici, ș c o a l e, case notariale și a tot
felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de
cement, comande se primesc.
Magazin stabil de pietri artificiali
pentru morminte. Prospece gratuit.